

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalouden koulutusohjelma

2020

Antti Uusitupa

Yrityksen konkurssin ennustaminen

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalous | Taloushallinto

2020 | 43 sivua, 12 liitesivua

Antti Uusitupa

YRITYKSEN KONKURSSIN ENNUSTAMINEN

Yrityksen ulkopuolisen henkilön on usein vaikea saada luotettavaa kuvaa yrityksen todellisesta taloudellisesta tilanteesta. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, voiko tilinpäätösaineistoa hyödyntää yrityksen konkurssin ennustamisessa. Työssä pyrittiin konkurssiin ajautuneiden yritysten kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen kehitystä tarkastelemalla selvittämään, mitkä tunnusluvut ennustavat parhaiten yrityksen konkurssin, onko yrityksen toimialalla vaikutusta siihen, mitkä tunnusluvut ennakoivat parhaiten tulevaa konkurssia ja kuinka aikaisin voidaan havaita merkkejä yrityksen konkurssiuhasta.

Työn teoriaosuudessa käsitellään rahoituskriisiä, maksuhäiriöitä, yrityssaneerausta, yrityksen myyntiä, konkurssia ja tunnuslukuja. Työn empiirisessä osuudessa tarkastellaan kuuden konkurssiin asetetun pk-yrityksen kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen kehitystä neljänä viimeisenä tilikautena. Empiirisessä osuudessa tehdään konkurssiyritysten tunnuslukujen kehityksen pohjalta havaintoja siitä, mitkä tunnusluvut ennustavat parhaiten yrityksen konkurssin ja kuinka aikaisin tunnusluvuista on mahdollista havaita merkkejä yrityksen konkurssiuhasta.

Tutkimuksen tulosten perusteella kaikkien tutkittavien yritysten konkurssin ennustaminen oli mahdollista. Yksittäisen tunnusluvun perusteella konkurssin ennustaminen oli vaikeaa, mutta tarkastelemalla sekä kannattavuuden, vakavaraisuuden että maksuvalmiuden tunnuslukujen arvoja ja niiden kehitystä kaikkien yritysten konkurssin pystyi ennustamaan. Tunnusluvuista parhaiten konkurssin ennustamisessa toimi omavaraisuusaste. Yrityksen toimialalla oli tutkimuksen perusteella hieman vaikutusta siihen, mitkä tunnusluvut ennustivat parhaiten konkurssin. Tutkimuksen tulosten perusteella merkkejä yrityksen konkurssiuhasta oli mahdollista havaita jo kolmanneksi-neljänneksi viimeisellä tilikaudella ennen konkurssia. Se, kuinka aikaisin ensimmäiset merkit konkurssin uhasta pystyi havaitsemaan riippui tarkasteltavasta yrityksestä ja siitä, mitä tunnuslukua käytettiin.

Tutkimuksen tuloksista on hyötyä useille yrityksen sidosryhmille. Tulokset auttavat yrityksen sidosryhmiä havaitsemaan mahdolliset taloudelliset ongelmat ajoissa. Tällöin voidaan vielä tehdä korjaavia toimenpiteitä ja välttää yrityksen konkurssi.

ASIASANAT:

Yritys, Rahoituskriisi, Konkurssi, Tunnusluku

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business | Financial Management

2020 | 43 pages, 12 pages in appendices

Antti Uusitupa

FORESEEING A COMPANY'S BANKRUPTCY

For an external person of a company, it is often difficult to find out what the real economic situation of the company is. The purpose of this thesis was to find out if it is possible to exploit financial statement material in foreseeing the bankruptcy of a company. In this thesis, six small and medium enterprises that had gone bankrupt were examined. It was examined how the key figures of profitability, solvency and liquidity had developed during the last four years before the bankruptcy of each company. Based on the results of this research, the aim was to find out which key figures work best in foreseeing the bankruptcy of a company and how early it is possible to notice that a company is under the threat of a bankruptcy.

In the theoretic part financial crisis, defaults of payment, reorganization of a company, selling a company, bankruptcy and key figures are reviewed. The empirical part of the thesis reviews six small and medium enterprises that went bankrupt. This section also examines how the key figures of profitability, solvency and liquidity had developed during the last four years before the bankruptcy of each company. Based on the development of each key figure perceptions were made regarding which key figures work best in foreseeing a company's bankruptcy, does the industry of a company have an influence on which key figures work best in foreseeing a bankruptcy and how early it is possible to notice the threat of a bankruptcy.

The results of this study indicated that it was possible to predict the bankruptcy of each company. Foreseeing a company's bankruptcy was difficult if only one key figure was used. However, when the key figures of profitability, solvency and liquidity were used it was possible to foresee the bankruptcy of each company. Based on the results of this study, the equity ratio was the best key figure to predict bankruptcy. The results of this research indicated that the industry of a company had a little influence on which key figures work best in foreseeing a bankruptcy. The results showed that it was possible to notice the first signs of the bankruptcy during the third or fourth last year before the bankruptcy. Depending on how early it was possible to notice the first signs of bankruptcy was based on the company that was examined and the key figure that was used.

The results of this study are useful for several stakeholders of a company. The outcomes of this research help stakeholders to notice early enough if a company has financial problems. When financial problems are noticed early enough, it is easier to take corrective measures and avoid bankruptcy.

KEYWORDS:

Company, Financial crisis, Bankruptcy, Key figure

SISÄLTÖ

LYHENNELUETTELO	6
1 JOHDANTO	7
2 RAHOITUSKRIISI	9
2.1 Rahoituskriisin määritelmä	9
2.2 Maksuhäiriöt ja maksuhäiriömerkinnät	10
2.3 Taloudellisissa ongelmassa olevan yrityksen vaihtoehdot	11
2.3.1 Yrityssaneeraus	11
2.3.2 Yrityksen myynti	13
2.4 Konkurssi	14
3 TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUKUJA KONKURSSIN ENNUSTAMISEEN	17
3.1 Tunnuslukujen määritelmä	17
3.2 Kannattavuuden tunnusluvut	17
3.2.1 Liiketulosprosentti	18
3.2.2 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	19
3.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut	21
3.3.1 Omavaraisuusaste	21
3.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut	22
3.4.1 Current ratio	23
4 TUNNUSLUKUANALYYSI - 6 KONKURSSIYRITYSTÄ	25
4.1 Tutkimusasetelma	25
4.2 Kannattavuus	25
4.3 Vakavaraisuus	30
4.4 Maksuvalmius	32
4.5 Yhteenveto yritysten konkurseista	34
5 YHTEENVETO JA POHDINTAA	38
LÄHTEET	40

LIITTEET

- Liite 1. Ikastore Oy:n tuloslaskelmat.
- Liite 2. Ikastore Oy:n taseet.
- Liite 3. Rauman Laatuosa Oy:n tuloslaskelmat.
- Liite 4. Rauman Laatuosa Oy:n taseet.
- Liite 5. Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:n tuloslaskelmat.
- Liite 6. Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:n taseet.
- Liite 7. Suoko Oy:n tuloslaskelmat.
- Liite 8. Suoko Oy:n taseet.
- Liite 9. Jam-Kuljetus Oy:n tuloslaskelmat.
- Liite 10. Jam-Kuljetus Oy:n taseet.
- Liite 11. Priapro Oy:n tuloslaskelmat.
- Liite 12. Priapro Oy:n taseet.

KUVIOT

- Kuvio 1. Yritysten konkurssien määrä Suomessa vuosina 2015-2019 (Tilastokeskus). 15
- Kuvio 2. Yrityksen taloudellinen terveystilasto (Heikkilä 2018). 17

TAULUKOT

- Taulukko 1. Konkurssiyritysten liiketulosprosentit. 26
- Taulukko 2. Konkurssiyritysten sijoitetun pääoman tuotto prosentit. 28
- Taulukko 3. Konkurssiyritysten omavaraisuusasteet. 30
- Taulukko 4. Konkurssiyritysten Current ratiot. 32

LYHENNELUETTELO

KonkL	Konkurssilaki 20.2.2004/120
RL	Rikoslaki 19.12.1889/39
YSL	Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47

1 JOHDANTO

Yritystoiminnan jatkamisen edellytyksenä on kannattavuus. Toiminta voi olla tilapäisesti kannattamatonta, esimerkiksi yritystä perustettaessa. Pitkällä aikavälillä yritys voi kuitenkin jatkaa toimintaansa ainoastaan silloin, kun yritystoiminnasta saadut tuotot ovat siitä aiheutuneita kustannuksia suuremmat. (Kinkki & Isokangas 2009, 7.)

Markkinataloudelle on tyypillistä, että uusia yrityksiä tulee markkinoille ja kannattamattomat yritykset poistuvat sieltä. Kannattamaton liiketoiminta johtaa usein tilanteeseen, jossa yritys ei enää kykene maksamaan velkojaan. Tämä johtaa usein yrityksen konkurssiin. (Lehtonen 2020.)

Yritys ajautuu konkurssiin harvoin täysin yllättäen. Konkurssin taustalla on usein pitkään jatkuneet taloudelliset vaikeudet, joihin yritys reagoi liian myöhään (Huhtinen 2018). Monet yritykset voisivat välttyä konkurssilta, jos ne reagoisivat ongelmiinsa heti. Ensimmäinen merkki konkurssin uhasta on rahoituskriisi. Rahoituskriisi alkaa hyvin usein strategisesta virheestä, joka puolestaan synnyttää heikkoja signaaleja lähestyvistä kriisistä. Jos rahoituskriisi kestää pitkään, voi seurauksena olla konkurssi. (Tilisanomat 2004.)

Tämän opinnäytetyön aiheena on tutkia konkurssiin ajautuneiden yritysten tilinpäätöstitietoja neljältä viimeiseltä tilikaudelta ja tehdä niiden pohjalta havaintoja yritysten taloudellisen tilanteen kehittymisestä ennen konkurssia. Opinnäytetyön aiheen keksin työskenneltyäni konkurssiasioita hoitavassa asianajotoimisto Lindell Oy:ssä. Kiinnostukseni heräsi siihen, missä määrin konkurssesja olisi voitu estää perehtymällä ja seuraamalla säännöllisesti yrityksen taloudellista tilannetta kuvaavia tunnuslukuja.

Yrityksen ulkopuolisen henkilön on usein vaikea saada luotettavaa kuvaa yrityksen todellisesta taloudellisesta tilanteesta. Hän voi saada vain tilinpäätöstitietojen avulla suuntaa-antavan kuvan yrityksen todellisesta taloustilanteesta. Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, voiko tilinpäätösaineistoa käyttää hyväksi yrityksen konkurssin enustamisessa.

Konkurssien määrä on viime vuosina laskenut hieman 2000-luvun alkuvuosiin ja kansainvälisen finanssikriisin (2007-2009) aikoihin verrattuna. Siitä huolimatta konkurssiin asetettujen yritysten määrä on edelleen suuri. Viimeisen viiden vuoden aikana konkurssiin on asetettu Suomessa keskimäärin noin 2500 yritystä vuodessa. (Tilastokeskus.)

Tutkimus on ajankohtainen, koska koronaviruspandemian seurauksena yritysten konkurssien määrän uskotaan lisääntyvän merkittävästi. Erityisesti konkurssilain väliaikaiseen muuttamiseen perustuvan suojakauden päättymisen jälkeen konkurssien määrän uskotaan kasvavan huomattavasti.

Tutkimuksen tuloksista on apua monelle yrityksen sidosryhmälle. Yrityksen johto saa tilinpäätöstietojen avulla käsityksen yritystoiminnan kannattavuudesta ja tehokkuudesta. Tilinpäätöstietojen avulla johto voi seurata, onko yrityksen talous kehittynyt oikeaan suuntaan oikeassa tahdissa. Jos havaitaan, että näin ei ole tapahtunut, liiketoimintaa voidaan ohjata uudella tavalla. Työntekijät puolestaan ovat kiinnostuneita oman työpaikkansa säilymisestä. Yrityksen ulkoisista sidosryhmistä esimerkiksi tavarantoimittajat, alihankkijat ja rahoittajat ovat kiinnostuneita yrityksen maksuvalmiudesta. Kun tiedetään yrityksen maksuvalmius, näiden sidosryhmien on helpompi tehdä päätöksiä lainan antamisesta ja tavaroiden myynnistä yritykselle laskulla. (Alma Talent Oy 2018.)

Työn tutkimusongelmana on selvittää, voiko tilinpäätösaineiston avulla ennustaa yrityksen ajautumisen konkurssiin. Tavoitteena on myös saada selville, onko yrityksen toimialalla vaikutusta siinä, mitkä tunnusluvut ennakoivat parhaiten tulevaa konkurssia.

Tutkimusongelmaan yritetään saada vastauksia seuraavien tutkimuskysymysten avulla:

- Mitkä tunnusluvut ennustavat parhaiten yrityksen konkurssin?
- Kuinka aikaisin konkurssin ennusmerkit voidaan havaita?

Työ koostuu teoriaosuudesta ja tutkimusosuudesta. Teoriaosuudessa käsitellään rahoituskriisiä, maksuhäiriöitä, yrityssaneerausta, yrityksen myyntiä, konkurssia ja tunnuslukuja. Tutkimusosuudessa tarkastellaan konkurssiin ajautuneiden yritysten tunnuslukujen kehitystä neljänä viimeisenä tilikautena.

2 RAHOITUSKRIISI

2.1 Rahoituskriisin määritelmä

Rahoituskriisi tarkoittaa tilaa, jossa yrityksen rahoitustarve on suurempi kuin käytettävissä oleva rahoitus, eikä lisärahoitusta saada järjestymään ajoissa. Tällöin yritys ei kykene maksamaan sitoumuksiaan ajallaan. (Tilisanomat 2004.)

Rahoituskriisin syntymisen taustalla on usein yrityksen pitkään jatkuneet maksuvaikkeudet. Yritys voi ajautua maksuvaikkeuksiin täysin yllättäen, vaikka liiketoiminta olisikin kannattavaa. Esimerkiksi tilausten määrän tilapäinen väheneminen voi aiheuttaa yritykselle tilapäisiä maksuongelmia. Yritys voi ajautua maksuvaikkeuksiin myös silloin, kun asiakas ei pysty maksamaan laskuaan ajallaan tai jättää sen kokonaan maksamatta. Lisäksi yritykselle voi syntyä maksuvaikkeuksia, jos yritystoiminta laajenee erittäin nopeasti ja yrityksellä on suuria myyntisaatavia, joiden maksuajat ovat pitkät. Tilapäiset maksuongelmat voidaan yleensä korjata ajan myötä. Jos maksuongelmat kuitenkin pitkittyvät, yritys voi joutua rahoituskriisiin. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020.)

Rahoituskriisin näkyvin merkki on se, että yrityksen tuotot eivät riitä kattamaan kustannuksia. Tällöin rahavarat vähenevät, ja yritys ei kykene maksamaan laskujaan ja verojaan eräpäivään mennessä. Rahoituskriisin edetessä yrityksen maksuvalmius ja kannattavuus saattavat heikentyä entisestään ja tilanne voi muuttua kriittiseksi. Lisärahoitusta on usein vaikea saada kriisin edetessä, ja toiminta voi kääntyä tappiolliseksi. Kun tavantoinimittajat huomaavat yrityksen kärsivän maksuvaikkeuksista, ne saattavat lyhentää sille lähettämiensä laskujen maksuaikoja ja tehostaa perintää. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020.)

Yrityksen on mahdollista välttää rahoituskriisiin joutuminen seuraamalla aktiivisesti omaa taloudellista tilaansa. Tärkeintä on reagoida välittömästi, kun ongelmia ilmenee. Jos ongelmiin ei reagoida ajoissa, yritys voi ajautua rahoituskriisin seurauksena jopa konkurssiin. (Kontio Perintä 2020.)

Koska yritys voi ajautua maksuvaikkeuksiin ja rahoituskriisiin hyvinkin nopeasti, rahoituskriisin ennustamisessa on hyvä tarkastella erityisesti yrityksen maksuvalmiuden tunnuslukuja ja niiden kehitystä. Maksuvalmius kuvaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista velvoitteistaan ajallaan. (Alma Talent Oy 2020). Hyviä tunnuslukuja maksuvalmiuden tarkasteluun ovat esimerkiksi Quick ratio ja Current ratio. Jos maksuvalmiuden tunnuslukujen arvot ovat heikkoja, yritys on vaarassa joutua rahoituskriisiin.

2.2 Maksuhäiriöt ja maksuhäiriömerkinnät

Maksuhäiriöt kertovat yrityksen kyvystä selviytyä maksuvelvoitteistaan. Maksuhäiriö on luottotietoihin rekisteröity merkintä, joka syntyy pitkittyneen maksun laiminlyönnin seurauksena. (Erkkilä, J. 2017).

Maksuhäiriöiden taustalla voi olla useita syitä. Yleensä maksuhäiriöt ovat seurausta velkaantumisesta usealle taholle, jolloin tulojen pieneneminen ja menojen kasvaminen voivat aiheuttaa maksuvaikeuksia. (Nurmi 2020.)

Pitkittyneestä maksuhäiriöstä seuraa maksuhäiriömerkintä. Maksuhäiriömerkintä ei tule yritykselle koskaan yllätyksenä, koska siitä ilmoitetaan aina etukäteen ja se vaatii pitkittyneen maksun laiminlyönnin. (BusinessCredit 2020). Jos yritys ei maksa laskuaan, sille lähetetään ensin maksumuistutus ja sen jälkeen maksukehotus. Yritykselle syntyy maksuhäiriömerkintä, jos se ei maksa laskuaan kymmenen päivän kuluessa maksukehotuksen lähettämispäivästä. Maksuhäiriömerkintä näkyy luottotietorekisterissä yleensä 3 tai 4 vuotta. Tuomioistuimen tai ulosottoviranomaisen toteamien maksuhäiriöiden ja veroviranomaisen julkistamien verosaatavien seurauksena syntyy maksuhäiriömerkintä, joka näkyy luottotietorekisterissä kolmen vuoden ajan. Vanhojen maksuhäiriömerkintöjen tallennusaika luottotietorekisterissä voi pidentyä neljään vuoteen, jos yritykselle syntyy uusia maksuhäiriömerkintöjä. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020.) Jos yritys maksaa laskunsa eikä sen luottotiedoissa ole muita merkintöjä, maksuhäiriömerkinnän säilymisaika lyhenee kahteen vuoteen (Tauriainen 2019).

Maksuhäiriömerkinnät vaikuttavat yrityksen toimintaan monella eri tavalla. Yrityksen luottotiedot ja mahdolliset maksuhäiriömerkinnät tarkistetaan esimerkiksi luottokorttia ja yrityslainaa haettaessa. Kun myydään velaksi laskua vastaan tai tehdään puhelinliittymäsopimusta tarkistetaan, onko yrityksen luottotiedot kunnossa vai onko sillä maksuhäiriömerkintöjä. Maksuhäiriömerkintä ei ole välttämättä este, mutta se voi vaikeuttaa useita yrityksen toimia. Esimerkiksi vakuutuksien saaminen voi vaikeutua, koska niiden saamiseksi saatetaan vaatia ennakkomaksun maksamista. Myöskään vuokrasopimuksen solmiminen ei välttämättä onnistu, jos yrityksellä on maksuhäiriömerkintä. (BusinessCredit 2020.)

Maksuhäiriömerkinnät aiheuttavat yritykselle lukuisia ongelmia, minkä vuoksi niiden saamista tulee välttää viimeiseen asti. Paras tapa välttää maksuhäiriömerkinnältä on maksaa laskut eräpäivään mennessä (Credigo 2020). Tämän lisäksi on muitakin keinoja, joilla yritys voi ehkäistä maksuhäiriömerkintöjen syntymisen.

Maksuhäiriöiden taustalla on usein liian pienet tulot suhteessa menoihin. Tällöin yrityksellä ei ole riittävästi rahaa suoritua laskuistaan ja veloistaan. Tämän vuoksi onkin erittäin tärkeää varmistaa, että yrityksen maksuvalmius on kunnossa ja sillä on koko ajan riittävästi rahaa laskujen ja velkojen maksamiseen. Laskuttamalla omat myyntisaamisensa nopeasti yrityksen on helpompaa pitää kassansa kunnossa ja maksaa laskunsa määräajassa. Jos yritys on maksuvaikeuksissa, eikä se pysty maksamaan laskuaan eräpäivään mennessä, sen kannattaa ottaa yhteyttä velkojaan tai perintätoimistoon. Tällöin laskulle voi saada lisää maksuaikaa tai uuden maksuohjelman. (Kontio Perintä 2020.)

Koska maksuhäiriömerkinnät ovat usein seurausta heikentyneestä maksukyvyystä, yrityksen riskiä saada maksuhäiriömerkintä voi ennakoida tarkastelemalla sen maksuvalmiuden tunnuslukuja. Jos maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut saavat heikkoja arvoja, yrityksen riskiä saada maksuhäiriömerkintä voi pitää suurena.

2.3 Taloudellisissa ongelmassa olevan yrityksen vaihtoehdot

Jos yritys on ajautunut tilapäisiin maksuvaikeuksiin, ja se on ennen pitkää vaarassa ajautua konkurssiin, sen tilanne täytyy selvittää mahdollisimman nopeasti ja aloittaa vakauttamiseen tähtäävät toimenpiteet (CSC Oy). Jos yrityksen toiminta on ollut kannattamattomaa jo pitkään, konkurssia ei usein edes kannata yrittää estää. Jos liiketoiminnan näkymät ovat kuitenkin positiiviset, yrityksen kannattaa neuvotella velkojensa kanssa realistisista maksusuunnitelmista. Yrityksen tervehtyttäminen ja konkurssin välttäminen on sitä helpompaa, mitä aikaisemmin aloitetaan ongelmien korjaaminen.

Turha konkurssi aiheuttaa paljon ongelmia yrittäjälle, velkojille, takaajille ja muille yrityksen sidosryhmille. Vakautettavissa olevan yrityksen konkurssin suurimpana negatiivisena asiana pidetään yritystoiminnan lopullista, tuhoavaa vaikutusta. (CSC Oy.)

2.3.1 Yrityssaneeraus

Taloudellisiin vaikeuksiin ajautunut velkainen yritys voi hakeutua yrityssaneeraukseen. Sen tavoitteena on jatkamiskelpoisen yritystoiminnan tervehtyttäminen. Yrityssaneerausmenettelyssä voidaan tuomioistuimen vahvistamalla saneerausohjelmalla määrätä velallisen toimintaa, varallisuutta ja velkoja koskevista toimenpiteistä. (YSL 1:1 §.)

Yrityssaneeraukseen voidaan pääsääntöisesti katsoa kuuluvan seuraavat vaiheet: yrityssaneeraukseen hakeutuminen, saneerausmenettelyn aloittaminen ja saneerausohjelma. Jotta yritys voi päästä yrityssaneeraukseen, sen tulee olla maksukyvytön tai maksukyvyttömyyden uhan on oltava ilmeinen. Jos yrityksellä ei ole saneerausohjelmasta huolimatta edellytyksiä jatkaa toimintaansa, se ei voi päästä yrityssaneeraukseen. (Kontio Perintä 2020.)

Yrityssaneeraukseen hakeudutaan toimittamalla yrityssaneeraushakemus saneerausmenettelyä koskevia asioita käsittelevään toimivaltaiseen saneeraustuomioistuimeen. Hakemuksen voi toimittaa velallinen tai velkojat. Hakemuksesta tulee käydä ilmi tiedot yrityksen omistussuhteista, yrityksen taustatiedot, luettelo yrityksen varoista ja veloista, tilinpäätös, välitilinpäätös sekä tilintarkastajan antama lausunto yrityksen nykyisestä maksukyvyistä. Yrityssaneeraukseen voi hakeutua, vaikka velkoja hakisi yritystä konkurssiin. Yrityssaneeraustuomioistuin voi tällöin keskeyttää konkurssihakemuksen ja ulosoton väliaikaisesti. Jos yritys on jo konkurssissa, yrityssaneeraukseen ei voi enää hakeutua. (Kontio Perintä 2020.)

Yrityssaneeraus voidaan myös toteuttaa nopeutettuna tai kevennettynä. Edellytykset nopeutettuun ja kevennettyyn saneerausmenettelyyn pääsemiseksi ovat pitkälti samat kuin tavanomaisessa saneerausmenettelyssä: yrityksen on oltava maksukyvytön tai vaarassa joutua maksukyvyttömäksi. Toiminnan on kuitenkin oltava pohjimmiltaan kannattavaa, ja maksukyvyt tulee olla pitkäaikaisesti korjattavissa. Lisäksi edellytyksenä on se, että yritys tekee avointa yhteistyötä merkittävimpien velkojiansa kanssa eli ottaa heihin yhteyttä heti kohdatessaan taloudellisia vaikeuksia. Nopeutetussa saneerausmenettelyssä saneerausohjelman saa vahvistettua normaalia saneerausmenettelyä nopeammin, mikä vähentää yrityksen maineelle ja toiminnalle aiheutuvia haittoja. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2019.) Kevennettyyn saneerausmenettelyyn hakeutumista suositellaan erityisesti pienimuotoista liiketoimintaa harjoittaville yrityksille, koska siinä kokonaiskustannukset jäävät noin puoleen tavanomaisen saneerausmenettelyn kustannuksista (Yritysfakta Oy 2020).

Kun saneeraustuomioistuin on käsitellyt saneeraushakemuksen, se tekee päätöksen yrityssaneerauksen aloittamisesta. Jos yrityssaneerauksen edellytykset täyttyvät, tuomioistuin määrää yrityksen yrityssaneeraukseen. Tästä alkaa rauhoitusaika, jolloin kaikki ennen saneeraushakemuksen vireille tuloa syntyneet velat asetetaan maksu-, perintä-

ja täytäntöönpanokieltoon. Yrityssaneerauksen aikana yrityksen hallinto käyttää edelleen määräysvaltaa asioissa, jotka liittyvät yrityksen omaisuuteen ja tavanomaiseen liiketoimintaan. Saneerausmenettelyn alkaessa saneeraustuomioistuin määrää selvittäjän, jonka päätehtävänä on laatia ehdotus saneerausohjelmaksi yhdessä päävelkojien kanssa. Saneerausmenettelyn aikana yritys ei voi tehdä merkittäviä päätöksiä, esimerkiksi myydä käyttöomaisuuttaan, ilman selvittäjän suostumusta. (Kontio Perintä 2020.)

Kun ehdotus saneerausohjelmaksi on valmis, se toimitetaan saneeraustuomioistuimelle ja velkojat voivat antaa saneerausohjelmaesityksestä omat lausumansa. Saneerausohjelmaan sisältyy toimenpiteet velallisen yritystoiminnan jatkamisesta, muuttamisesta ja muista järjestelyistä, joilla yritetään parantaa yrityksen toimintaedellytyksiä. Käytännössä saneerausohjelmassa voidaan määritellä rajattomasti toimenpiteitä, joilla pyritään yritystoiminnan tervehdyttämiseen. Selvittäjä antaa lausuntoihin vastineet ja tekee tarvittavat muutokset. Tämän jälkeen velkojat äänestävät saneerausohjelman hyväksymisestä. Jos saneerausohjelma saa velkojilta riittävän suuren kannatuksen, tuomioistuin vahvistaa saneerausohjelman. Saneerausohjelmaa ei vahvisteta, jos se tuottaa velkojille konkurssia vähemmän. (Kontio Perintä 2020.)

Kun saneerausohjelma on vahvistettu, yritys siirtyy noudattamaan sitä. Saneerausohjelman valvoja raportoi saneerausohjelman etenemisestä 1-2 kertaa vuodessa. Jos valvojaa ei ole määrätty, velallisen tulee itse raportoida saneerausohjelman toteuttamisesta velkojille. Saneerausohjelma kestää pääsääntöisesti 5-10 vuotta. Sen päättymisen jälkeen yritys vapautuu leikatuista saneerausveloista. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2019.) Yrityssaneeraus voidaan keskeyttää, jos yrityksen taloudellinen tilanne heikkenee sen aikana niin paljon, että yrityksen maksukyvyttömyyttä ei ole enää mahdollista korjata. Yrityssaneeraus voidaan myös keskeyttää, jos yritys ei noudata saneerausohjelmaa. Lisäksi yrityssaneeraus keskeytyy, jos yritys asetetaan konkurssiin ennen saneerausohjelman päättymistä. (Yrityspörssi.fi.)

2.3.2 Yrityksen myynti

Taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys voi myös yrittää myydä liiketoimintansa uudelle omistajalle ja tätä kautta vapautua itse velvoitteistaan. Yrityksen myynti on konkurssijärjestelyitä halvempi toimenpide (Allen 2018). Yrityksen myynti ei kuitenkaan ole aina helppoa ja se vie usein paljon aikaa. Potentiaalisen ostajan, jolla on edellytykset tehdä

liiketoiminnasta kannattavaa, löytäminen voi olla vaikeaa. (Huttunen 2020.) Yrityksen myyntikunto vaikuttaa siihen, kuinka helppoa tai vaikeaa yrityksen myynti on. Yrityksen myyntiä helpottaa se, jos yrityksellä on takanaan 1-2 hyvää vuotta. (Koivikko 2019.) Jos myynnissä olevan yrityksen toiminta on sen sijaan ollut jo usean vuoden ajan tappiollista ja konkurssin uhka on suuri, ostajan löytäminen voi olla erittäin vaikeaa.

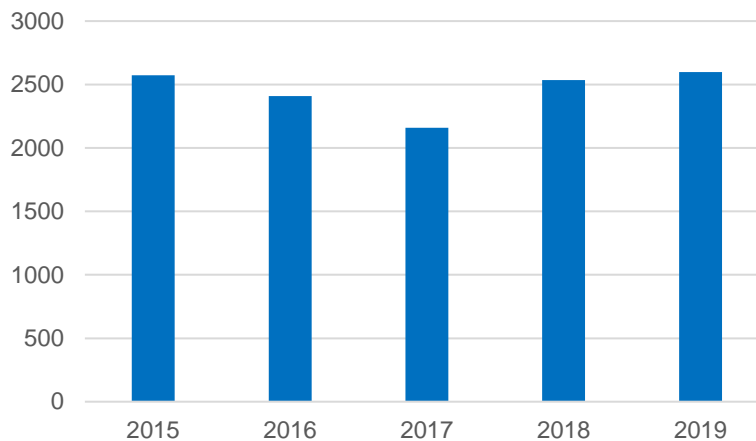
Yritys voidaan myydä kahdella eri tavalla. Ensimmäinen tapa myydä yritys on se, että osakas myy yrityksen osakkeet tai osuudet. Tällöin ostaja saa kaupassa osakkeiden mukanaan tuomat oikeudet ja velvollisuudet. Osakkeiden tai osuuksien myynti ei vaikuta yrityksen liiketoimintaan millään tavalla. Toinen tapa myydä yritys on se, että yritys myy liiketoimintansa joko osittain tai kokonaan. Tällöin ostajalle siirtyy liiketoiminta sekä sen käyttö- ja vaihto-omaisuus. (Yrityspörssi.fi.) Jos yrityksen liiketoiminnassa yksittäinen osa on kannattamaton, voi yritys myymällä kyseisen kannattamattoman osan vähentää kustannuksiaan ja siten parantaa liiketoimintansa kannattavuutta.

2.4 Konkurssi

Konkurssi on laillinen tapa lopettaa kannattamaton liiketoiminta (Finsta 2020). Vaikka konkurssi ei ole rikos, siihen saattaa liittyä rikollista toimintaa, mikä yleensä väistämättä tulee selvitettäväksi konkurssin yhteydessä. Yleisiä konkurssimenettelyyn liittyviä rikoksia ovat kirjanpitorikos ja velallisen epärehellisyys (Erkkilä, M. 2018). Kirjanpitorikoksessa yrityksen liiketapahtumien kirjaus tai tilinpäätöksen laatiminen on laiminlyöty, merkitty kirjanpitoon väärin tai harhaanjohtavia tietoja tai hävitetty kirjanpitoaineistoa niin, että yhtiön varallisuusasemasta ei saa oikeaa ja riittävää kuvaa (RL 30:9 § 1-3). Velallisen epärehellisyydessä velallinen hävittää omaisuuttaan, lahjoittaa omaisuuttaan ilman hyväksyttävää syytä, siirtää omaisuuttaan ulkomaille saattaakseen sen velkojensa ulottumattomiin tai lisää perusteettomasti velvoitteitaan ja siten aiheuttaa maksukyvyttömyytensä tai pahentaa maksukyvyttömyyttään (RL 39:1 § 1-4).

Konkurssi tarkoittaa velallisen kaikkia velkoja koskevaa maksukyvyttömyysmenettelyä, jossa velallisen omaisuus käytetään konkurssisaatavien maksuun. Konkurssihakemuksen voi tehdä niin velallinen kuin velkoja. Päätöksen konkurssiin asettamisesta tekee tuomioistuin. (KonkL 1:1 §.)

Konkurssiin voidaan asettaa luonnollinen henkilö, yhteisö, säätiö, muu oikeushenkilö, kuolinpesä ja konkurssipesä. Myös julkisoikeudellinen yliopisto on konkurssikelpoinen (KonkL 1:3 §.) Yleisin konkurssiin asetettava oikeushenkilö on yritys (Talsta 2020).

Kuvio 1. Yritysten konkurssien määrä Suomessa vuosina 2015-2019 (Tilastokeskus).

Yritys voidaan asettaa konkurssiin, jos se on muuten kuin tilapäisesti kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä (KonkL 2:1 §). Velallista on pidettävä maksukyvyttömänä, jos velallinen itse ilmoittaa olevansa maksukyvytön eikä erityisiä syitä olla hyväksyttäväksi velallisen ilmoitusta ole. Velallista on pidettävä maksukyvyttömänä myös silloin, jos velallinen on lakkauttanut maksunsa tai ulosotossa on konkurssihakemusta edeltäneen kuuden kuukauden aikana käynyt ilmi, että velalliselta ei kerry varoja saatavan täydeksi suorittamiseksi. Velallista on pidettävä maksukyvyttömänä myös silloin, jos velallinen ei ole viikon kuluessa velkojan maksukehotuksen saatuaan maksanut velkojan selvää ja erääntyntä saatavaa. (KonkL 2:3.1-3 §.)

Velkoja voi vaatia velallisen asettamista konkurssiin, jos velkojalla on saatava velalliselta, joka perustuu lainvoimaiseen tuomioon, täytäntöönpanokelpoiseen tuomioon, ratkaisuun, muuhun täytäntöönpanoperusteeseen tai velallisen allekirjoittamaan sitoumukseen, jota velallinen ei ilmeisen perustellusti kiistä. Lisäksi velkojalla on oikeus vaatia velallisen asettamista konkurssiin, jos velkojan saatava velalliselta on niin selvä, että sen oikeellisuutta ei voida perustellusti epäillä. (KonkL 2:2.1-3 §.)

Velallista ei voida velkojan vaatimuksesta asettaa konkurssiin, jos velkojalla on velallisen omaisuuteen maksun turvaava panttioikeus tai muu siihen rinnastettava vakuus. Velallista ei voida asettaa konkurssiin myöskään silloin, jos velkojalla on erääntyneestä saatavastaan kolmannen osapuolen asettama maksun turvaava vakuus ja konkurssin

hakeminen on vastoin niitä ehtoja, jotka velkojan katsotaan hyväksyneen vastaanottaessaan vakuuden. Lisäksi velallista ei voida asettaa konkurssiin, jos velkojan saatava ei ole eräännytynyt ja velkojalla on kolmannen osapuolen asettama maksun turvaava vakuus tai kolmas osapuoli tarjoaa maksun turvaavan vakuuden. (KonkL 2:4 §.)

Konkurssi alkaa, kun tuomioistuin asettaa päätöksellään velallisen konkurssiin. Tällöin astuvat voimaan myös konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset. Kun käräjäoikeus asettaa yrityksen konkurssiin, syntyy konkurssipesä. Konkurssipesälle määrätään pesänhoitaja, jonka tehtävänä on selvittää yrityksen varat ja velat sekä realisoida omaisuus. Pesänhoitaja laatii pesäluettelon ja velallisselvityksen yrityksen taloudellisesta tilanteesta ennen konkurssia ja konkurssiin johtaneista syistä. Pesäluettelossa selvitetään yksityiskohtaisesti, kuinka paljon velallisella on omaisuutta ja varallisuutta sekä eritellään kaikki velkojat ja heidän saataviensa suuruus. Pesänhoitaja aloittaa omaisuuden realisoinnin ja varojen jakamisen, kun velallinen on vahvistanut pesäluettelon. Yrityksen varat jaetaan velkojille kunkin velkojan saatavien määrän perusteella. Yrityksen omaisuus voidaan tarvittaessa realisoida pakkohuutokaupalla, jotta velkojille saadaan jaettua kaikki yrityksen varat. (Kontio Perintä 2020.)

Konkurssin alettua velallinen menettää oikeuden määrätä konkurssipesään kuuluvasta omaisuudestaan. Päätösvalta siirtyy konkurssimenettelyn alkaessa yksin konkurssivelkojille ja pesänhoitajalle. (Minilex 2020.)

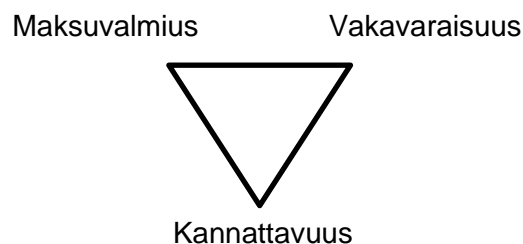
Konkurssimenettely kestää yleensä 2-5 vuotta. Kestoon vaikuttavat monet asiat, muun muassa konkurssiin haetun yrityksen koko ja velkojien määrä. Mitä suurempi on konkurssiin haettu yritys ja mitä enemmän sillä on velkojia, sitä kauemmin menettely kestää. (Minilex 2020.) Konkurssi voi päättyä kolmella eri tavalla. Se päättyy useimmiten siihen, että pesänhoitaja tekee lopputilityksen, ja kaikki mahdolliset varat jaetaan velkojille. Lopputilitys sisältää jakoluettelon, jossa on eriteltynä velkojille maksettavien saatavien osuudet. Konkurssi voi päättyä myös konkurssin raukeamiseen. Tällaisessa tilanteessa yrityksen varat ovat niin vähäiset, että velkojille ei voida jakaa osuuksia tai varat eivät riitä konkurssimenettelyn jatkamiseen. Konkurssin rautessa konkurssipesän varat siirtyvät ulosottoviranomaiselle. (Kontio Perintä 2020.) Konkurssi voidaan myös määrätä peruuntumaan, jos siihen esitetään pätevä syy, ja hakemus on tehty kahdeksan päivän kuluessa siitä, kun velallinen on asetettu konkurssiin (KonkL 7:13 §). Tällöin yritys voi hakeutua ja päästä yrityssaneeraukseen.

3 TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUKUJA KONKURSSIN ENNUSTAMISEEN

3.1 Tunnuslukujen määritelmä

Tunnusluvut ovat yrityksen taloutta ja toimintaa kuvaavia mittareita. Niiden avulla yritys ja sitä tarkastelevat tahot voivat tehdä arvioita yrityksen senhetkisestä taloudellisesta tilanteesta ja tulevaisuudennäkymistä. (Taloustutka.fi.) Tunnuslukujen tarkoituksena on tiivistää tilinpäätöksen tarjoamaa informaatiota niin, että yrityksen taloudelliset saavutukset on mahdollista asettaa jonkinlaisiin kehyksiin. Niiden avulla voidaan tarkastella esimerkiksi sitä, onko yrityksen liiketoiminnassa tapahtunut muutosta, kuinka paljon ja mihin suuntaan. Lisäksi tunnusluvut antavat yritykselle tietoa omasta taloudellisesta tilanteestaan suhteessa muihin yrityksiin, kilpailijoihin ja omaan toimialaan. (Salmi 2015, 121.)

Tunnusluvut jaotellaan yleensä kolmeen pääryhmään: kannattavuuteen, vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen. Nämä pääryhmät ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa ja yhdessä niitä kutsutaan yrityksen taloudelliseksi terveyskolmioksi. (Äijälä 2017.)

Kuvio 2. Yrityksen taloudellinen terveyskolmio (Heikkilä 2018).

Tunnuslukujen tarkastelussa pääsääntö on se, että mitä lyhyemmästä aikavälistä on kysymys, sitä enemmän painottuvat maksuvalmiuden tunnusluvut. Kun yrityksen taloudellista tilannetta tarkastellaan pitkällä aikavälillä, painottuvat vakavaraisuuden ja kannattavuuden tunnusluvut. (Salmi 2015, 267-268.)

3.2 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuutta pidetään yleisesti yrityksen tärkeimpänä toimintaedellytyksenä. Liiketoiminta on kannattavaa silloin, kun yritys saa siitä enemmän tuottoja kuin sille aiheutuu siitä kustannuksia. (Hämäläinen 2019.) Jos yrityksen kannattavuus on heikko, sillä ei ole

edellytyksiä jatkaa toimintaansa pitkään. Kannattavuuden tunnuslukuja ovat muun muassa liiketulosprosentti ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti. (Alma Talent Oy 2020.)

3.2.1 Liiketulosprosentti

Liiketulosprosentti saadaan jakamalla liiketulos liikevaihdolla ja kertomalla tämä luku sadalla. Liiketulos puolestaan saadaan, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot ja saadusta summasta vähennetään toimintakulut sekä poistot ja arvonalenemiset. (Alma Talent Oy 2020.)

$$\text{Liiketulosprosentti} = (\text{liiketulos/liikevaihto}) * 100$$

$$\text{Liiketulos} = \text{liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} - \text{poistot ja arvonalenemiset}$$

Suomen Asiakastieto Oy antaa liiketulosprosentille seuraavat ohje arvot:

yli 10%	hyvä
5-10%	tydyttävä
alle 5%	heikko

Liiketulosprosentti kuvaa, kuinka suuri on yrityksen liiketulos suhteessa sen liikevaihtoon (Taloustutka.fi). Tunnusluku huomioi yrityksen toimintakulut ja käyttöomaisuuden kulumisen eli poistot, mutta ei rahoituskuluja. Liiketulosprosentti sopii esimerkiksi myynti- ja käyttökate paremmin saman toimialan yritysten keskinäiseen vertailuun, koska toimintojen automaatioasteet ja alihankintojen erilainen käyttö saattavat vaihdella hyvin paljon saman toimialan yritysten välillä. Yrityksen tulee kattaa liiketuloksellaan rahoituskulut, verot ja voitonjako. Liiketulosprosentin tulee pääsääntöisesti olla sitä korkeampi, mitä pääomavaltaisempi yritys on. (Alma Talent Oy 2020.)

Liiketulosprosentti soveltuu hyvin yrityksen konkurssin ennustamiseen silloin, kun tunnusluvun kehitystä tarkastellaan useana peräkkäisenä tilikautena. Yrityksellä ei ole edellytyksiä jatkaa toimintaansa pitkään, jos sen liiketulos ja -prosentti ovat useana peräkkäisenä tilikautena heikkoja. Yrityksen konkurssiuhkaa voi pitää erittäin suurena, jos tunnusluvun arvo on pitkään heikko.

Vaikka liiketulosprosentti soveltuu hyvin konkurssin ennustamiseen, voi tunnusluvun käyttöön liittyä joitakin ongelmia. Taloudellisiin ongelmiin ajautunut yritys voi esimerkiksi käyttöomaisuuttaan myymällä parantaa hetkellisesti liiketulostaan ja siten

liiketulosprosenttiaan. Tällöin tunnusluvun arvo voi olla yksittäisellä tilikaudella hyvä vaikka liiketoiminta olisi muuten kannattamatonta. Lisäksi ensimmäisellä tilikaudella liiketoiminnan aloittamisen jälkeen tunnusluvun arvon perusteella voi olla vaikea saada luotettavaa kuvaa yrityksen todellisesta kannattavuudesta. Aivan liiketoiminnan alussa yrityksillä ei juurikaan ole liikevaihtoa, minkä seurauksena niiden liiketulokset ja siten myös liiketulosprosentit ovat vielä ensimmäisellä tilikaudella usein heikkoja. Jos tunnusluvun arvo on kuitenkin pitkään toiminnan aloittamisen jälkeen heikko, yrityksen konkurssiuhkaa voi pitää erittäin suurena.

3.2.2 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnuslukuna se soveltuu käytettäväksi myös eri toimialojen yritysten väliseen vertailuun, mikä tekee siitä käyttökelpoisemmän moneen muuhun kannattavuuden tunnuslukuun verrattuna. Sijoitetun pääoman tuotossa yrityksen tulos suhteutetaan yrityksen sitomaan pääomaan. Vähimmäistuottovaatimuksena sijoitetulle pääomalle pidetään yrityksen vieraalle pääomalle maksamaa korkoa. Hyvällä kannattavuustasolla toimivan yrityksen sijoitetun pääoman tuoton tulisi nousta huomattavasti lainakorkoja suuremmaksi, koska oman pääoman sijoittajat vaativat riskaltiille oman pääoman sijoituksilleen usein korkeampaa tuottoa kuin vakuudellisen korollisen lainapääoman antajat. (Alma Talent Oy 2020.)

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti saadaan, kun nettotulokseen lisätään rahoituskulut ja verot, minkä jälkeen saatu luku kerrotaan sadalla ja jaetaan sijoitetulla pääomalla (Alma Talent Oy 2020).

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti = $100 \cdot (\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}) / \text{sijoitettu pääoma keskimäärin}$

Sijoitettu pääoma puolestaan saadaan, kun omaan pääomaan lisätään korolliset velat (Alma Talent Oy 2020).

Sijoitettu pääoma = oma pääoma + korolliset velat

Alma Talent Oy (2020) antaa sijoitetun pääoman tuotto prosentille seuraavat ohje arvot:

yli 15%	erinomainen
10-15%	hyvä
6-10%	tydyttävä
3-6%	välttävä
alle 3%	heikko

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti kertoo yrityksen sijoitusten taloudellisista vaikutuksista. Tunnuslukua voi pitää hyvänä mittarina konkurssin ennustamiseen silloin, kun sen kehitystä tarkastellaan useana peräkkäisenä tilikautena. Jos yritys on velkainen, ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti on pitkään välttävä tai heikko, yritys ajautuu erittäin todennäköisesti ennemmin tai myöhemmin taloudellisiin ongelmiin. Tunnusluvun heikko arvo viittaa huonoon pääoman hallintaan ja sijoitusten kannattamattomuuteen. Kannattamattomat sijoitukset heikentävät pääomaa ja ovat poissa muusta liiketoiminnasta. Tällöin esimerkiksi yrityksen maksuvalmius voi heikentyä, kun sijoitettuja rahoja ei voida enää käyttää velkojen maksuun. Heikentyneen maksuvalmiuden seurauksena yrityksestä voi tulla maksukyvytön, mikä voi myöhemmin johtaa konkurssiin.

Kun tutkitaan yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosenttin kehitystä ja arvioidaan sen perusteella yrityksen konkurssiuhkaa, arviointia saattaa vaikeuttaa yrityksen tekemät suuret investoinnit. Suuret investoinnit sitovat paljon pääomaa, mutta niiden tuottama tulos näkyy usein vasta myöhempinä tilikausina. Tämän vuoksi tunnusluvun arvon heikkeneminen ei aina viittaa siihen, että yrityksen kannattavuus olisi heikentynyt ja konkurssin uhka kasvanut. Sijoitetun pääoman tuotto prosenttin ongelmana voidaan pitää myös sitä, että tunnusluvun arvo voi olla hyvä tappiollisen tuloksen tehneellä yrityksellä. Tämä johtuu siitä, että tuottoa laskettaessa tulokseen lisätään rahoituskulut ja verot. Tappiollisen tuloksen tehneellä yrityksellä rahoituskulut ja verot voivat olla suuret, jolloin tunnusluvun arvo voi olla hyvä vaikka kannattavuus olisi oikeasti heikko.

3.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Yrityksen toinen keskeinen toimintaedellytys on vakavaraisuus. Se kuvaa yrityksen oman pääoman suhdetta vieraaseen pääomaan. Mitä suurempi on yrityksen oman pääoman suhde vieraaseen pääomaan, sitä vakavaraisempi yritys on. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat yrityksen edellytyksiä selviytyä taloudellisista velvoitteistaan pitkällä aikavälillä. Niillä mitataan yrityksen tappionsietokykyä ja mahdollisuuksia kasvattaa pitkäaikaista vierasta pääomaa. (Hyypä 2015.)

3.3.1 Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste on yleisesti käytetty vakavaraisuuden tunnusluku. Se mittaa yrityksen kykyä sietää tappiota ja selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus prosentuaalisesti yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Yrityksen liiketoiminta on sitä vakaammalla pohjalla, mitä korkeampi omavaraisuusaste on. (Alma Talent Oy 2020.) Omavaraisuusaste pohjautuu rahoitusrakenteeseen ja pitkän aikavälin kannattavuuteen. Lisäksi se on keskeinen mittari pohdittaessa yrityksen lisärahoitusmahdollisuuksia. Näiden syiden vuoksi omavaraisuusaste on erittäin hyvä tunnusluku, kun ennustetaan yrityksen mahdollista maksukyvyttömyyttä ja konkurssin uhkaa. (Tilitoimisto Eliko Oy 2018.)

Omavaraisuusaste saadaan, kun oman pääoman ja varausten summa jaetaan taseen loppusumman ja saatujen ennakkomaksujen erotuksella. Saatu luku kerrotaan lopuksi sadalla. (Erkkilä, J. 2019.)

Omavaraisuusaste-%= $(\text{Oma pääoma} + \text{varaukset}) / (\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakkomaksut}) * 100$

Alma Talent Oy (2020) antaa omavaraisuusasteelle seuraavat ohjearvot:

yli 50%	erinomainen
35-50%	hyvä
25-35%	tydyttävä
15-25%	välttävä
alle 15%	heikko

Tunnusluvun arvoon vaikuttaa usein yrityksen ikä. Nuori yritys on hyvin usein velkaantuneempi kuin pitempään alalla toimineet yritykset. Yritys tulee toimeen matalalla omavaraisuusasteella, jos sillä on kohtuullinen ja vakaa kannattavuus eikä tappioita synny. Matalaan omavaraisuusasteeseen sisältyy kuitenkin riski, jos kannattavuus syystä tai toisesta heikkenee. Laskusuhdanteen aikana ongelmiin ajautuvat yleensä ensimmäisinä ne yritykset, joiden omavaraisuusasteet ovat kilpailijoitaan matalammat. (Alma Talent Oy 2020.)

Omavaraisuusaste soveltuu yrityksen konkurssin ennustamiseen erittäin hyvin erityisesti laskusuhdanteen aikana tai sellaisen lähestyessä. Mitä korkeampi on yrityksen omavaraisuusaste, sitä paremmat ovat sen mahdollisuudet välttää suurilta taloudellisilta ongelmilta ja konkurssilta laskusuhdanteen koittaessa. Noususuhdanteessa heikko omavaraisuusaste ei välttämättä aiheuta yritykselle ongelmia, jos sen kannattavuus on tyydyttävä ja vakaa eikä liiketoiminta tuota tappiota. Laskusuhdanteessa yrityksen kannattavuus kuitenkin yleensä väistämättä heikkenee, ja tällöin heikko omavaraisuusaste lisää konkurssin uhkaa merkittävästi.

Vaikka omavaraisuusastetta voidaan yleisesti pitää hyvänä tunnuslukuna konkurssin ennustamiseen, se ei aina anna luotettavaa kuvaa siitä, kuinka suuri tai pieni on yrityksen konkurssiuhka. Vaikka yrityksen omavaraisuusaste olisi useana peräkkäisenä tilikautena heikko, sen konkurssiuhka voi olla pieni silti, jos kannattavuus on samaan aikaan tyydyttävä tai hyvä eikä tappioita synny. Lisäksi aivan yritystoiminnan alussa tunnusluvun arvon perusteella voi olla vaikea saada luotettavaa kuvaa siitä, kuinka vakavarainen yritys oikeasti on. Aivan liiketoiminnan alkuvaiheessa yritykset tarvitsevat toiminnan rahoittamiseen usein velkarahaa, koska liikevaihtoa ei tuolloin vielä juurikaan ole. Myöhemmin, kun liikevaihtoa on jo kertynyt jonkin verran, yritys ei enää tarvitse velkarahaa toimintansa rahoittamiseen yhtä paljon kuin aivan yritystoiminnan alkuvaiheissa. Tästä syystä tunnusluvun arvo on usein heikompi niillä yrityksillä, jotka ovat vasta aloittaneet toimintansa kuin niillä yrityksillä, joiden toiminta on jatkunut jo usean vuoden ajan.

3.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Kolmas yrityksen keskeinen toimintaedellytys on maksuvalmius. Se liittyy yrityksen kykyyn selvittää juoksevista maksuvelvoitteistaan. Maksuvalmiusperiatteen mukaan

yrityksellä on oltava koko ajan rahaa tai helposti rahaksi muutettavaa varallisuutta niin paljon, että se kykenee maksamaan kaikki maksuvelvoitteensa. Maksuvalmius tarkoittaa lisäksi sellaisen maksuvalmiusreservin ylläpitoa, jolla yritys voi hoitaa kaikki yllättävät ja ennakoimattomat velvoitteet. (Salmi 2015, 198-199.) Jos yrityksen maksuvalmius on heikko, sen vaarana on maksukyvyttömyys ja jopa konkurssi.

3.4.2 Current ratio

Current ratio on yleinen maksuvalmiuden tarkasteluun käytettävä tunnusluku. Se kuvaa yrityksen maksuvalmiutta tilinpäätöshetkellä ja sitä, kuinka paljon yrityksellä on nopeasti rahaksi muutettavaa varallisuutta suhteessa lyhytaikaisiin velkoihin. Hyvästä maksuvalmiudesta kertovat esimerkiksi kassa-alennusten hyödyntäminen. Merkkejä heikosta maksuvalmiudesta ovat maksuhäiriöt, eräänntyneet maksut ja viivästyskorot. (Alma Talent Oy 2020.)

Current ratio saadaan, kun vaihto-omaisuuden, lyhytaikaisten saamisten, rahojen ja pankkisaamisten sekä rahoitusomaisuusarvopapereiden summa jaetaan lyhytaikaisella vieraalla pääomalla (Alma Talent Oy 2020).

Current ratio= (vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusomaisuusarvopaperit) / lyhytaikainen vieras pääoma

Ilari Salmi (2015, 203) antaa kirjassaan ”Mitä tilinpäätös kertoo?” Current ratiolle seuraavat ohjeavot:

2,0 tai yli	hyvä
1,0-1,9	tydyttävä
alle 1,0	heikko

Current ratio kuvaa yrityksen maksuvalmiutta vain tilinpäätöshetkellä. Tilikauden aikana yrityksen maksuvalmius voi vaihdella todella paljon (Alma Talent Oy 2020.) Tämän vuoksi onkin hyvä seurata tunnusluvun kehitystä sekä edellisiin tilikausiin verrattuna että tilikauden aikana, jotta saadaan luotettavampi kuva yrityksen todellisesta

maksuvalmiudesta. Jos tunnusluvun arvo on erittäin suuri, se saattaa kertoa kassavarojen tehottomasta käytöstä (Taloustutka.fi).

Current ration tarkasteluajanjakso on hieman pidempi kuin Quick ration, joka on toinen yleinen maksuvalmiuden tarkasteluun käytetty tunnusluku. Current ratio sopii muita maksuvalmiuden tunnuslukuja paremmin eri toimialojen väliseen vertailuun. (Alma Talent Oy 2020.) Koska tunnusluku kuvaa yrityksen maksuvalmiutta, sen heikko arvo voi ennakoita yrityksen maksukyvyttömyyttä ja jopa konkurssia.

Current ratio soveltuu hyvin konkurssin ennustamiseen silloin, kun tunnusluvun arvoa tarkastellaan useana peräkkäisenä tilikautena. Tunnusluvun arvon heikkeneminen on usein seurausta yrityksen heikentyneestä maksuvalmiudesta. Merkittävä maksuvalmiuden heikkeneminen puolestaan lisää konkurssin uhkaa. Yrityksen konkurssin uhkaa voi Current ration perusteella pitää sitä suurempana, mitä pidempään tunnusluvun arvo on laskenut ja mitä enemmän tunnusluvun arvo on laskenut eri tilikausien välillä.

Current ration ongelmana konkurssin ennustamisessa voidaan pitää sitä, että se kuvaa vain tilinpäätöshetken maksuvalmiutta. Tilikauden aikana yrityksen maksuvalmius voi vaihdella paljon, eikä tunnusluvun arvo tilinpäätöshetkellä välttämättä kuvaa yrityksen todellista maksuvalmiutta. Yritykset, joiden maksuvalmius on todellisuudessa heikko, saattavat juuri ennen tilinpäätösajankohtaa tehdä toimenpiteitä, joilla tunnusluvun arvo saadaan parannettua. Esimerkiksi lyhytaikaisen vieraan pääoman määrää pienentämällä tunnusluvun arvo nousee. Current ration ongelmana voidaan pitää myös sitä, että se huomioi vain lyhytaikaisen vieraan pääoman määrän. Joillakin yrityksillä saattaa olla erittäin paljon pitkäaikaista vierasta pääomaa ja erittäin vähän lyhytaikaista vierasta pääomaa. Tällöin tunnusluvun arvo voi olla hyvä vaikka yrityksen todellinen maksuvalmius ei olisikaan hyvä.

4 TUNNUSLUKUANALYYSI – 6 KONKURSSIYRITYSTÄ

4.1 Tutkimusasetelma

Valitsin tähän opinnäytetyöhön analysoitavaksi kuuden konkurssiin ajautuneen yrityksen tilinpäätöstiedot. Yritykset ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä) eri toimialoilta. Pk-yritys tarkoittaa yritystä, jonka palveluksessa työskentelee alle 250 henkilöä, vuosittainen liikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa, ja joka täyttää riippumattomuuden määritelmän. Yritys on riippumaton, kun sen pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 % tai enemmän ei ole sellaisen yrityksen tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa pk-yrityksen määritelmää. (Tilastokeskus.)

Jokaisen yrityksen kohdalla tarkasteluajanjakso on neljä viimeistä tilikautta ennen konkurssia. Tilinpäätöstietojen pohjalta lasken arvot tunnusluvuille. Tarkastelen kunkin yrityksen kohdalla kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen kehitystä viimeisinä toimintavuosina sekä vertaan niitä yleisiin ohjearvoihin. Lisäksi teen laskemieni tunnuslukujen pohjalta havaintoja ja johtopäätöksiä kunkin yrityksen taloudellisen tilanteen kehityksestä.

Tutkittavien yritysten tilinpäätökset on laadittu yleisiä kirjanpito- ja tilinpäätösperiaatteita noudattaen, joten tilinpäätösten antamia tietoja voidaan pitää luotettavina. Kun vertailaan kahta tilikautta tai yritystä keskenään, huomataan erojen johtuvan ainoastaan liike-toiminnasta.

4.2 Kannattavuus

Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon on koottu kaikkien yritysten liiketulosprosentit viimeiseltä neljältä tilikaudelta.

TAULUKKO 1. Konkurssiyriytysten liikeulosprosentit neljänä viimeisenä tilikautena. Taulukossa X1 on neljänneksi viimeinen tilikausi ja X4 viimeinen tilikausi.

Liikeulosprosentti

	X1	X2	X3	X4
Ikastore Oy	-6,6	-3,1	1,9	-57,3
Rauman Laatuosa Oy	-410,0	-	-42,6	34,5
Karjalan Louhinta ja Lujitus-työ Oy	-60,4	-81,9	-70,2	-12,5
Suoko Oy	6,7	-19,0	-0,5	-39,5
Jam-Kuljetus Oy	11,3	16,3	9,1	16,0
Priapro Oy	-23,6	1,0	-90,3	-

Yritysten liikeulosprosentteissa on suurta vaihtelua. Tunnusluvun arvo on tarkastelujakson aikana ollut keskimäärin paras Jam-Kuljetus Oy:llä. Sen liikeulosprosentti on ollut toiseksi viimeisellä tilikaudella tyydyttävä ja muina tilikausina hyvä. Eniten tunnusluvun arvo on vaihdellut Rauman Laatuosa Oy:llä, jonka liikeulosprosentti on ollut viimeisellä tilikaudella hyvä ja muina heikko. Tilikaudella X2 Rauman Laatuosa Oy:llä ei ole ollut liikevaihtoa eikä juurikaan liiketapahtumia. Viimeisellä tilikaudella yrityksellä on ollut liikevaihdon lisäksi erittäin paljon liiketoiminnan muita tuottoja. Muina tilikausina liiketoiminnan muita tuottoja ei ole ollut lainkaan. Tämän seurauksena Rauman Laatuosa Oy:n liikeulos ja -prosentti ovat olleet viimeisellä tilikaudella huomattavasti parempia kuin muina tilikausina. Suoko Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut neljänneksi viimeisellä

tilikaudella tyydyttävä, mutta muina tilikausina heikko. Muilla yrityksillä liikeulosprosentti on ollut koko tarkastelujakson ajan heikko.

Jam-Kuljetus Oy:tä lukuun ottamatta kaikkien tarkastelun kohteena olevien yritysten konkurssi on tunnusluvun arvojen perusteella ollut odotettavissa. Suoko Oy:llä ensimmäiset merkit konkurssin uhasta voi havaita kolmanneksi viimeisellä tilikaudella. Tuolloin yrityksen liikeulosprosentti on pudonnut selvästi, ja tunnusluvun arvo on muuttunut tyydyttävästä heikoksi. Osalla yrityksistä, esimerkiksi Rauman Laatuosa Oy:llä ja Priapro Oy:llä, liikeulosprosentti on ollut jo neljänneksi viimeisellä tilikaudella selvästi negatiivinen. Tästä syystä joidenkin yritysten konkurssiuhkaa on voitu pitää suurena jo tarkasteltavan ajanjakson ensimmäisenä tilikautena, jos tunnusluvun arvo ei parane merkittävästi seuraavana tilikautena.

Liikeulosprosentti on useimman yrityksen kohdalla toiminut hyvin konkurssin ennustamisessa. Vain Jam-Kuljetus Oy:n konkurssia ei ole tunnusluvun arvon kehityksen perusteella voinut ennustaa. Rauman Laatuosa Oy:llä tunnusluvun arvon kehitystä on ollut hieman hankala vertailla eri tilikausien kohdalla. Tilikausi X1 on ollut yrityksen ensimmäinen perustamisen jälkeen, minkä vuoksi kyseisellä tilikaudella tunnusluvun arvon perusteella on ollut vaikea saada luotettavaa kuvaa yrityksen todellisesta kannattavuudesta. Viimeisellä tilikaudella yrityksen liikeulos puolestaan on parantunut huomattavasti, koska se on myynyt käyttöomaisuuttaan. Tällöin yrityksen kannattavuus on tunnusluvun perusteella parantunut huomattavasti edellisiin tilikausiin verrattuna vaikka kannattavuus ei oikeasti olisi juurikaan parantunut.

Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon on koottu yritysten sijoitetun pääoman tuotto prosentit viimeisenä neljänä tilikautena.

TAULUKKO 2. Konkurssiyriytysten sijoitetun pääoman tuotto prosentti viimeisenä neljänä tilikautena. Taulukossa X1 on neljänneksi viimeinen tilikausi ja X4 viimeinen tilikausi.

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

	X1	X2	X3	X4
Ikastore Oy	-49,2	-36,7	27,6	19,6
Rauman Laatuosa Oy	-89,7	-90,3	-26,0	60,2
Karjalan Louhintaja Lujitus-työ Oy	-0,83	-0,60	-0,22	-0,22
Suoko Oy	0,1	-0,4	-6,6	-306,8
Jam-Kuljetus Oy	3,7	8,4	10,4	14,3
Priapro Oy	-2,5	0,24	-9,8	-5,2

Tarkastelujakson aikana tunnusluvun arvo on ollut keskimäärin paras Jam-Kuljetus Oy:llä. Sen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut neljänneksi viimeisellä tilikaudella välttävä, kolmanneksi viimeisellä tilikaudella tyydyttävä ja viimeisenä kahtena tilikautena hyvä. Rauman Laatuosa Oy ja Ikastore Oy ovat ainoat yritykset, joilla tunnusluvun arvo on ollut jossain kohtaa tarkasteluajanjaksoa erinomainen. Rauman Laatuosa Oy:llä sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut viimeisellä tilikaudella erinomainen, mutta muina tilikausina heikko. Rauman Laatuosa Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut viimeisellä tilikaudella huomattavasti muita tilikausia parempi. Viimeisellä tilikaudella liiketoiminnan muut tuotot ovat parantaneet merkittävästi yrityksen nettotulosta, minkä seurauksena myös sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut huomattavasti muita tilikausia parempi. Ikastore Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut kaksi viimeistä tilikautta erinomainen ja muina tilikausina heikko. Vaikka Ikastore Oy:n tulos on ollut jokaisella tilikaudella selvästi

tappiollinen, sen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on suurten rahoituskulujen vuoksi ollut viimeiset kaksi tilikautta erinomainen. Kaikilla muilla yrityksillä tunnusluvun arvo on ollut koko tarkastelujakson ajan heikko. Erityisesti Suoko Oy:llä tunnusluvun arvo on viimeisellä tilikaudella heikentynyt huomattavasti aikaisempiin tilikausiin verrattuna.

Kun tarkastellaan kaikkien yritysten sijoitetun pääoman tuotto prosenttia eri tilikausina, voidaan vain Jam-Kuljetus Oy:n konkurssia pitää pienenä yllätyksenä. Vaikka Rauman Laatuosa Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut viimeisellä tilikaudella erinomainen, sen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut muina tilikausina heikko. Tämän vuoksi Rauman Laatuosa Oy:n konkurssia ei voi tunnusluvun arvojen perusteella pitää yllätyksenä. Ikastore Oy:n konkurssia ei voi myöskään pitää yllätyksenä, vaikka sen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut viimeiset kaksi tilikautta erinomainen. Yrityksen liiketoiminta on ollut jokaisella tilikaudella selvästi tappiollista, ja tunnusluvun arvo on ollut tilikausilla X3 ja X4 erinomainen vain suurten rahoituskulujen vuoksi. Muiden yritysten ajautuminen konkurssiin on ollut täysin ennustettavissa, koska niillä tunnusluvun arvo on ollut koko tarkastelujakson ajan heikko tai välttävä. Osalla yrityksistä sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut jo tarkasteltavan ajanjakson ensimmäisenä vuonna selvästi negatiivinen. Useiden yritysten konkurssin uhkaa on voitu pitää suurena jo tuolloin, jos tunnusluvun arvo ei parane huomattavasti seuraavana tilikautena.

Myös sijoitetun pääoman tuotto prosentti on useimman yrityksen kohdalla toiminut hyvin konkurssin ennustamisessa. Ainoastaan Jam-Kuljetus Oy:n ja Ikastore Oy:n konkurssia on ollut hieman vaikea ennustaa tunnusluvun kehityksen perusteella. Rauman Laatuosa Oy:llä tunnusluvun kehitystä eri tilikausien välillä on ollut hieman vaikea vertailla. Tilikausi X1 on ollut yrityksen ensimmäinen sen perustamisen jälkeen. Aivan liiketoiminnan alussa liikevaihtoa ei vielä juurikaan ole, minkä vuoksi nettotulos jää pieneksi. Matala nettotulos puolestaan heikentää sijoitetun pääoman tuotto prosenttia. Näiden syiden vuoksi Rauman Laatuosa Oy:n kannattavuudesta on ollut vaikea saada luotettavaa kuvaa tarkastelujakson ensimmäisellä tilikaudella. Viimeisellä tilikaudella yrityksen nettotulos on parantunut huomattavasti, koska se on silloin myynyt käyttöomaisuuttaan. Tästä syystä tunnusluvun arvo on parantunut merkittävästi vaikka yrityksen kannattavuus ei oikeasti olisi juurikaan parantunut.

4.3 Vakavaraisuus

Seuraavaan taulukkoon on koottu yritysten omavaraisuusasteet neljänä viimeisenä tilikautena.

TAULUKKO 3. Konkurssiyritysten omavaraisuusaste neljänä viimeisenä tilikautena. Taulukossa X1 on neljänneksi viimeinen tilikausi ja X4 viimeinen tilikausi.

Omavaraisuusaste

	X1	X2	X3	X4
Ikastore Oy	-271,0 %	-312,0 %	-290,0 %	-807,0 %
Rauman Laatuosa Oy	-55,8 %	-127,2 %	-146,5 %	-87,4 %
Karjalan Louhinta ja Lujitus-työ Oy	-45,2 %	-86,4 %	-137,9 %	-197,8 %
Suoko Oy	-19,1 %	-88,0 %	-45,8 %	-241,2 %
Jam-Kuljetus Oy	9,2 %	10,7 %	11,1 %	13,1 %
Priapro Oy	-5,2 %	46,4 %	100,0 %	99,8 %

Priapro Oy:n omavaraisuusaste on ollut neljänneksi viimeisellä tilikaudella heikko, kolmanneksi viimeisellä hyvä ja viimeiset kaksi tilikautta erinomainen. Yrityksen omavaraisuusaste on noussut kolmella viimeisellä tilikaudella huomattavasti tilikauteen X1 verrattuna. Tunnusluvun arvo on viimeisenä kolmena tilikautena noussut selvästi, koska yrityksen oma pääoma on noussut selvästi tarkastelujakson ensimmäisestä tilikaudesta. Oma pääoman nousun selittää se, että Priapro Oy:llä on viimeisenä kolmena tilikautena ollut sijoitetun vapaan oman pääoman rahastossa rahaa noin 195.000 €, mutta tarkastelujakson ensimmäisenä tilikautena kyseisessä rahastossa ei ole ollut lainkaan rahaa.

Viimeisenä kahtena tilikautena yrityksen omavaraisuusaste on noussut merkittävästi, koska taseen loppusumma laskenut paljon tilikauteen X2 verrattuna.

Muilla yrityksillä tunnusluvun arvo on ollut koko tarkastelujakson ajan heikko. Jam-Kuljetus Oy:llä omavaraisuusasteen vaihtelu tilikausien välillä on ollut vähäistä, mutta muilla yrityksillä tunnusluvun arvo on vaihdellut paljon tilikausien välillä. Viimeisellä tilikaudella erityisesti Ikkastore Oy:n ja Suoko Oy:n omavaraisuusaste on heikentynyt merkittävästi edellisiin tilikausiin verrattuna.

Tarkasteltaessa yritysten omavaraisuusasteita eri tilikausina Priapro Oy:n konkurssia voidaan pitää yrityksen omavaraisuusasteen perusteella yllätyksenä. Jam-Kuljetus Oy:n konkurssia voi myös pitää yrityksen omavaraisuusasteen perusteella pienenä yllätyksenä vaikka yrityksen tunnusluvun arvo onkin ollut heikko koko tarkastelujakson ajan. Yrityksen omavaraisuusaste on noussut hieman jokaisella tilikaudella, ja kannattavuus on ollut tarkastelujakson aikana tyydyttävä tai hyvä. Koska Jam-Kuljetus Oy:n kannattavuus on ollut koko tarkastelujakson ajan tyydyttävä tai hyvä eikä liiketoiminta ole tuottanut tappiota, yrityksellä ei ole heikosta omavaraisuusasteesta huolimatta ollut välitöntä konkurssiuhkaa. Muiden yritysten ajautuminen konkurssiin on ollut sen sijaan täysin odotettavissa, koska niiden omavaraisuusasteet ovat olleet jokaisella tilikaudella heikkoja ja kannattavuus heikko useana tilikautena.

Suurimmalla osalla yrityksistä omavaraisuusaste on ollut jo neljänneksi viimeisellä tilikaudella selvästi negatiivinen. Tuolloin usean yrityksen konkurssiuhan on voitu ajatella olevan suuri, jos niiden omavaraisuusasteet eivät parane merkittävästi seuraavalla tilikaudella.

Omavaraisuusaste on toiminut lähes jokaisen yrityksen kohdalla hyvin konkurssin ennustamisessa. Useimmilla yrityksillä tunnusluvun arvo on ollut heikko jo tarkasteltavan ajanjakson ensimmäisellä tilikaudella, ja myöhemminä tilikausina niiden omavaraisuusasteet ovat heikentyneet entisestään ensimmäiseen tilikauteen verrattuna. Vain Priapro Oy:n konkurssia ei ole voinut ennustaa yrityksen omavaraisuusasteen perusteella. Vaikka Jam-Kuljetus Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut heikko koko tarkastelujakson ajan, yrityksellä ei ole ollut välitöntä konkurssiuhkaa, koska kannattavuus on ollut koko tarkastelujakson ajan vähintään tyydyttävä eikä liiketoiminta ole tuottanut tappiota. Jam-Kuljetus Oy on kuitenkin ajautunut heikon omavaraisuusasteen vuoksi tilanteeseen, jossa yksikin heikko vuosi lisää yrityksen konkurssiuhkaa merkittävästi. Muiden yritysten

konkurssin ennustamisessa tunnusluku on toiminut hyvin. Rauman Laatuosa Oy:n kohdalla tilikaudella X1 on ollut hieman vaikea saada luotettavaa kuvaa yrityksen todellisesta vakavaraisuudesta, koska yritys on aloittanut toimintansa tarkastelujakson ensimmäisenä tilikautena. Ensimmäisenä tilikautena yritystä joudutaan hyvin usein rahoittamaan velkarahalla, koska liikevaihtoa ei vielä silloin juurikaan ole. Tämän vuoksi Rauman Laatuosa Oy:n omavaraisuusasteen kehitystä on ollut hieman vaikea vertailla ensimmäisen ja muiden tilikausien välillä.

4.4 Maksuvalmius

Seuraavaan taulukkoon on koottu yritysten Current ratioiden arvot viimeiseltä neljältä tilikaudelta.

TAULUKKO 4. Konkurssiyrietysten Current ratio neljänä viimeisenä tilikautena. Taulukossa X1 on neljänneksi viimeinen tilikausi ja X4 viimeinen tilikausi.

Current ratio

	X1	X2	X3	X4
Ikastore Oy	1,2	0,94	1,0	0,52
Rauman Laatuosa Oy	48,0	-	28,4	-
Karjalan Louhintaja Lujitus- työ Oy	0,38	0,26	0,09	0,12
Suoko Oy	1,5	0,30	0,73	0,49
Jam-Kuljetus Oy	1,2	0,66	0,65	0,58
Priapro Oy	1,5	1,9	67794,6	531,6

Rauman Laatuosa Oy:n maksuvalmius on Current ration perusteella ollut hyvä. Tilikausina X2 ja X4 yrityksellä ei ole ollut lainkaan lyhytaikaista vierasta pääomaa. Priapro Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut kahdella viimeisellä tilikaudella hyvä ja muina tilikausina tyydyttävä. Rauman Laatuosa Oy:n Current ration arvo on ollut X2 ja X4 erittäin suuri, ja Priapro Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut erittäin suuri kahtena viimeisenä tilikautena. Tämä johtuu siitä, että kummallakin yrityksellä lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä on ollut erittäin pieni kyseisinä tilikausina. Vain Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:n Current ratio on ollut neljänneksi viimeisellä tilikaudella heikko eli alle 1,0. Jam-Kuljetus Oy:llä, Ikastore Oy:llä ja Suoko Oy:llä tunnusluvun arvo on ollut neljänneksi viimeisellä tilikaudella tyydyttävä.

Rauman Laatuosa Oy:tä ja Priapro Oy:tä lukuun ottamatta kaikkien yritysten Current ratio on kolmanneksi viimeisellä tilikaudella laskenut edelliseen tilikauteen verrattuna ja ollut heikko. Toiseksi viimeisellä tilikaudella Priapro Oy:n Current ratio on noussut huomattavasti edelliseen tilikauteen verrattuna, ja tunnusluvun arvo on kyseisellä tilikaudella muuttunut tyydyttävästä hyväksi. Ikastore Oy:llä Current ration arvo on toiseksi viimeisellä tilikaudella noussut takaisin tyydyttävälle tasolle. Muilla yrityksillä Rauman Laatuosa Oy:tä lukuun ottamatta tunnusluvun arvo on pysynyt heikkona. Viimeisellä tilikaudella tunnusluvun arvo on Rauman Laatuosa Oy:tä ja Priapro Oy:tä lukuun ottamatta ollut kaikilla yrityksillä heikko. Erityisesti Ikastore Oy:n Current ration arvo on pudonnut huomattavasti aikaisempiin tilikausiin verrattuna.

Current ration arvojen perusteella useimpien yritysten konkurssi on ollut ennustettavissa. Rauman Laatuosa Oy:n maksuvalmius on Current ration perusteella ollut koko tarkasteltavan ajanjakson ajan hyvä, ja Priapro Oy:n maksuvalmius on noussut hyvälle tasolle viimeisenä kahtena tilikautena. Näiden kahden yrityksen konkurssia ei ole Current ration perusteella voinut ennakoita. Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:n maksuvalmius on tunnusluvun arvojen perusteella ollut heikko koko tarkastelujakson ajan, ja jo neljänneksi viimeisellä tilikaudella on voinut nähdä ennusmerkkejä yrityksen konkurssista. Muilla yrityksillä tunnusluvun arvo on laskenut tyydyttävästä heikoksi kolmanneksi viimeisellä tilikaudella. Current ration arvojen perusteella näiden kolmen yrityksen maksuvalmius on selvästi laskenut kolmanneksi ja neljänneksi viimeisen tilikauden välisenä aikana, ja ensimmäiset merkit konkurssin uhasta on voinut havaita kolmanneksi viimeisellä tilikaudella.

Tutkittavien yritysten konkurssin ennustaminen on Current ration arvojen ja niiden kehityksen perusteella ollut hieman muita tunnuslukuja hankalampaa. Tunnusluku soveltuu useimman yrityksen kohdalla hyvin konkurssin ennustamiseen, mutta ensimmäiset merkit kasvaneesta konkurssiuhasta havaitaan useiden yritysten kohdalla muita tunnuslukuja myöhemmin. Tunnusluvun arvojen perusteella voi olla vaikea saada tarkkaa käsitystä yrityksen todellisesta maksuvalmiudesta, koska taulukon arvot kuvaavat vain tilinpäätöshetken maksuvalmiutta ja maksuvalmius voi vaihdella hyvin paljon tilikauden aikana. Tarkastelemalla tunnusluvun kehitystä edellisiin tilikausiin verrattuna voidaan kuitenkin tehdä havaintoja siitä, onko yrityksen maksuvalmius heikentynyt ja konkurssin uhka kasvanut. Erityisesti silloin, kun Current ration arvo laskee tyydyttävästä tai hyvästä heikoksi ja tunnusluvun arvo laskee huomattavasti edelliseen tilikauteen nähden, konkurssin uhan voidaan todeta kasvaneen merkittävästi. Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:llä tunnuslukua voidaan pitää erittäin hyvänä mittarina konkurssin ennustamiseen, koska tunnusluvun arvo on ollut jo ensimmäisellä tilikaudella heikko, ja viimeisenä kolmena tilikautena sen arvo on laskenut entisestään ensimmäiseen tilikauteen verrattuna. Myös muilla yrityksillä Rauman Laatuosa Oy:tä ja Priapro Oy:tä lukuun ottamatta Current ratiota voidaan pitää hyvänä mittarina konkurssin ennustamiseen. Näillä kolmella yrityksellä tunnusluvun arvo on laskenut kolmanneksi viimeisellä tilikaudella paljon ja muuttunut tyydyttävästä heikoksi. Näiden kolmen yrityksen konkurssiuhan voi Current ration kehityksen perusteella todeta kasvaneen merkittävästi kolmanneksi viimeisellä tilikaudella ennen konkurssia.

4.5 Yhteenveto yritysten konkurseista

Tutkimuksen perusteella kaikkien yritysten konkurssin pystyi ennustamaan. Yksittäisen tunnusluvun perusteella joidenkin yritysten konkurssia oli vaikea ennustaa. Kun kaikkien yritysten taloudellista tilannetta kuitenkin tarkasteltiin sekä kannattavuuden, vakavaraisuuden että maksuvalmiuden näkökulmasta, yhdenkään yrityksen konkurssia ei ole voitu pitää täysin yllätyksenä. Joillakin yrityksillä konkurssin ennustaminen oli tunnuslukujen arvojen perusteella muita yrityksiä vaikeampaa. Osalla yrityksistä esimerkiksi kannattavuus saattoi olla koko tarkastelujakson ajan hyvä, mutta vakavaraisuus ja maksuvalmius heikkoja. Joillakin yrityksillä sen sijaan sekä kannattavuus, vakavaraisuus että maksuvalmius olivat koko tarkastelujakson ajan heikkoja, minkä vuoksi tällaisten yritysten konkurssin ennustaminen oli helpompaa.

Ikastore Oy:n konkurssi on tunnuslukujen perusteella ollut täysin odotettavissa. Yrityksen liiketoiminta on ollut jokaisella tilikaudella tappiollista ja liikutulosprosentin perusteella kannattavuus on ollut koko tarkastelujakson ajan heikko. Myös yrityksen vakavaraisuus on omavaraisuusasteen perusteella ollut heikko jokaisella tilikaudella. Yrityksen maksuvalmius on hieman heikentynyt tarkastelujakson ensimmäisen tilikauden jälkeen, ja viimeisellä tilikaudella maksuvalmius on heikentynyt merkittävästi. Kannattavuuden ja vakavaraisuuden perusteella yrityksen konkurssiuhkaa on voitu pitää suurena viimeistään kolmanneksi viimeisellä tilikaudella, jolloin tunnuslukujen arvot ovat olleet edelleen heikkoja eikä merkittävää kehitystä parempaan suuntaan ole tapahtunut. Viimeisellä tilikaudella Ikastore Oy:n kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat heikentyneet niin paljon, että yrityksen konkurssia ei ole enää voinut estää.

Rauman Laatuosa Oy:n konkurssia voidaan myös pitää odotettuna, vaikka liikutulosprosentin ja sijoitetun pääoman tuottoosentien perusteella yrityksen kannattavuus on viimeisellä tilikaudella parantunut huomattavasti. Viimeisellä tilikaudella yritys on myynyt paljon käyttöomaisuuttaan ja saanut siten huomattavan määrän tuottoja. Tämän seurauksena kannattavuuden tunnuslukujen arvot ovat parantuneet merkittävästi vaikka yrityksen kannattavuus ei oikeasti ole juurikaan parantunut. Yrityksen maksuvalmius on Current ration arvojen perusteella ollut koko tarkastelujakson ajan hyvä, ja maksuvalmiuden perusteella yrityksen konkurssia on ollut vaikea ennustaa. Yritys on rahoittanut toimintansa jokaisella tilikaudella lähes kokonaan pitkäaikaisella vieraalla pääomalla, ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä on ollut jokaisella tilikaudella erittäin pieni. Tästä syystä yrityksen maksuvalmius on Current ration arvojen perusteella ollut hyvä koko tarkastelujakson ajan. Yrityksen konkurssin voidaan todeta tunnuslukujen perusteella johduneen pitkään jatkuneesta heikosta kannattavuudesta ja heikosta omavaraisuusasteesta. Yrityksen konkurssiuhkaa on voitu pitää erittäin suurena toisella tilikaudella, jolloin kannattavuus ja vakavaraisuus ovat olleet edelleen heikkoja. Vaikka yrityksen kannattavuus ja vakavaraisuus ovat olleet heikkoja jo tilikaudella X1, konkurssiuhkaa ei ole vielä tuolloin voinut pitää kovin suurena, koska tilikausi X1 on ollut ensimmäinen yrityksen perustamisen jälkeen. Ensimmäisellä tilikaudella kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen arvot usein heikkoja, koska liikevaihtoa ei silloin vielä juurikaan ole ja toiminnan rahoittamiseen tarvitaan velkarahaa. Ensimmäisen tilikauden jälkeen yrityksen konkurssiuhan on kuitenkin voitu ajatella olevan suuri, jos tunnuslukujen arvot eivät parane seuraavina tilikausina merkittävästi.

Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:n konkurssi on ollut tunnuslukujen arvojen ja niiden kehityksen perusteella täysin odotettavissa. Kaikkien tunnuslukujen arvot ovat olleet heikkoja jo neljänneksi viimeisenä tilikautena, ja yrityksen konkurssiuhkaa on voinut pitää jo tuolloin suurena. Yrityksen konkurssin pääsyinä voidaan pitää heikkoa vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta. Omavaraisuusasteen ja Current ration arvojen kehityksen perusteella yritys on joutunut jokaisella tilikaudella rahoittamaan toimintaansa aiempaa enemmän velkarahalla, mikä on heikentänyt sen maksuvalmiutta. Pitkään jatkunut heikko maksuvalmius on lopulta johtanut yrityksen pysyvään maksukyvyttömyyteen ja konkurssiin.

Suoko Oy:n konkurssi on tunnuslukujen ja niiden kehityksen perusteella ollut myös täysin ennustettavissa. Neljänneksi viimeisellä tilikaudella yrityksen omavaraisuusaste ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti ovat olleet heikkoja, mutta liikelosprosentti ja Current ratio ovat vielä tuolloin olleet tyydyttävällä tasolla. Ensimmäiset merkit yrityksen kasvaneesta konkurssiuhasta on voitu havaita kolmanneksi viimeisellä tilikaudella. Tuolloin Suoko Oy:n liikelosprosentti ja Current ratio ovat heikentyneet huomattavasti edellisestä tilikaudesta, ja niiden arvot ovat muuttuneet tyydyttävästä heikoksi. Myös sijoitetun pääoman tuotto prosentti ja omavaraisuusaste ovat heikentyneet kyseisellä tilikaudella. Kahtena viimeisenä tilikautena kaikkien tunnuslukujen arvot ovat olleet edelleen heikkoja. Erityisesti viimeisenä tilikautena yrityksen kannattavuus ja vakavaraisuus ovat heikentyneet erittäin paljon edelliseen tilikauteen verrattuna. Omavaraisuusasteen perusteella yritys on joutunut viimeisellä tilikaudella rahoittamaan toimintaansa velkarahalla huomattavasti aikaisempia tilikausia enemmän. Suoko Oy:n konkurssin voidaan nähdä johtuneen pitkään jatkuneesta heikosta maksuvalmiudesta ja toiminnan rahoittamisesta samaan aikaan aiempaa enemmän velkarahalla. Pitkään jatkunut heikko maksuvalmius ja liiketoiminnan rahoittaminen samaan aikaan aiempaa enemmän velkarahalla ovat lopulta johtaneet yrityksen pysyvään maksukyvyttömyyteen ja konkurssiin.

Jam-Kuljetus Oy:n konkurssin ennustaminen on kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen perusteella ollut vaikeaa. Parhaiten yrityksen konkurssin on ennustanut Current ratio. Vaikka yrityksen omavaraisuusaste on ollut jokaisella tilikaudella heikko, yrityksen konkurssiuhkaa ei ole pelkän omavaraisuusasteen perusteella voitu pitää erityisen suurena, koska kannattavuus on ollut samaan aikaan tyydyttävä tai hyvä eikä liiketoiminta ole tuottanut tappiota. Matalan omavaraisuusasteen seurauksena yritys on tosin ajautunut tilanteeseen, jossa yksikin heikko vuosi lisää konkurssin uhkaa merkittävästi. Jam-Kuljetus Oy:n maksuvalmius on heikentynyt toisena tilikautena merkittävästi,

ja ensimmäiset merkit yrityksen kasvaneesta konkurssiuhasta on ollut mahdollista havaita tuolloin. Current ration arvot ovat viimeisenä kolmena tilikautena olleet heikkoja, ja yrityksen maksuvalmius ei ole enää palautunut ensimmäisen tilikauden tasolle. Jam-Kuljetus Oy:n konkurssin voidaankin todeta olevan seurausta pitkään jatkuneesta heikosta maksuvalmiudesta. Tämän seurauksena yrityksestä on tullut pysyvästi maksukyvytön eikä konkurssia ole enää voitu estää.

Priapro Oy:n konkurssia ovat ennustaneet parhaiten kannattavuuden tunnusluvut, jotka ovat olleet heikkoja koko tarkastelujakson ajan. Yrityksen maksuvalmius on Current ration arvojen perusteella ollut tarkasteltavan ajanjakson ensimmäisenä kahtena tilikautena tyydyttävä ja kahtena viimeisenä tilikautena hyvä. Kahtena viimeisenä tilikautena yritys on rahoittanut toimintansa lähes kokonaan pitkäaikaisella vieraalla pääomalla eikä lyhytaikaista vierasta pääomaa ole ollut tuolloin lähes lainkaan. Tämän vuoksi tunnusluvun arvot ovat olleet tuolloin erittäin suuria. Myös omavaraisuusasteen perusteella yrityksen konkurssia on ollut vaikea ennustaa, koska ensimmäisen tilikauden jälkeen tunnusluvun arvo on noussut huomattavasti ja se on ollut kolmena viimeisenä tilikautena hyvä tai erinomainen. Priapro Oy:n konkurssin ennustaminen on tunnuslukujen ja niiden kehityksen perusteella ollut muita yrityksiä vaikeampaa, koska vain kannattavuuden tunnuslukujen perusteella on voitu havaita selkeitä merkkejä yrityksen konkurssiuhasta. Hyvästä vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta huolimatta yrityksen konkurssi on ollut ennustettavissa, koska kannattavuus on ollut jokaisella tilikaudella heikko. Yrityksellä ei ole edellytyksiä jatkaa toimintaansa pitkään, jos sen kannattavuus on useana peräkkäisenä tilikautena heikko. Priapro Oy:n konkurssin voidaankin todeta olleen seurausta pitkään jatkuneesta heikosta kannattavuudesta. Kannattavuuden tunnuslukujen perusteella jo ensimmäisellä tilikaudella yrityksen konkurssiuhan on voitu todeta olevan suuri, jos tunnuslukujen arvot eivät parane merkittävästi seuraavana tilikautena. Toisella tilikaudella kannattavuus on tunnuslukujen perusteella parantunut, mutta se on ollut edelleen heikko. Kolmanneksi viimeisellä tilikaudella yrityksen konkurssia on heikon kannattavuuden vuoksi voitu pitää todennäköisenä.

5 YHTEENVETO JA POHDINTAA

Opinnäytetyön päätavoitteena oli selvittää, voiko tilinpäätösaineiston avulla ennustaa yrityksen ajautumisen konkurssiin. Tavoitteena oli myös selvittää, mitkä tunnusluvut ennustavat parhaiten yrityksen konkurssin, ja vaikuttaako yrityksen toimiala siihen, mitkä tunnusluvut toimivat parhaiten konkurssin ennustamisessa. Lisäksi tavoitteena oli saada selville, kuinka aikaisin konkurssin ennusmerkit voidaan havaita.

Tilinpäätöstietojen ja niiden pohjalta laskettujen tunnuslukujen perusteella kaikkien tutkittujen yritysten konkurssin ennustaminen oli mahdollista. Joillakin yrityksillä esimerkiksi maksuvalmius saattoi olla jokaisella tilikaudella hyvä, mutta kannattavuus ja vakavaraisuus olivat koko tarkastelujakson ajan heikkoja. Tämän vuoksi yksittäisen tunnusluvun perusteella kaikkien yritysten konkurssia ei voitu ennustaa. Tarkastelemalla jokaisen yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta yhdessä voitiin kuitenkin jokaisen yrityksen kohdalla nähdä merkkejä konkurssin uhasta jo ennen yrityksen ajautumista konkurssiin. Kaikilla tarkastelun kohteena olleilla yrityksillä vähintään yksi yrityksen kolmesta keskeisestä toimintaedellytyksestä oli heikko koko tarkastelujakson ajan.

Tutkimuksen perusteella yksittäisistä tunnusluvuista parhaiten konkurssin ennustamisessa toimi omavaraisuusaste. Yhtä yritystä lukuun ottamatta jokaisen yrityksen omavaraisuusaste oli heikko koko tarkastelujakson ajan. Myös liikelulosprosentti ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti toimivat varsin hyvin konkurssin ennustamisessa. Yhdellä yrityksellä liikelulosprosentti oli koko tarkastelujakson ajan hyvä tai tyydyttävä, mutta muilla yrityksillä tunnusluvun arvo oli vähintään kolmena tilikautena heikko. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli kahta yritystä lukuun ottamatta jokaisella heikko vähintään kolmena tilikautena. Current ration perusteella useimpien yritysten konkurssin ennustaminen oli muihin tunnuslukuihin verrattuna vaikeampaa. Kahdella yrityksellä Current ration arvo ei ollut heikko kertaakaan tarkastelujakson aikana, ja muista yrityksistä suurimmalla osalla tunnusluvun arvo laski heikolle tasolle muita tunnuslukuja myöhemmin.

Yrityksen toimialalla oli tutkimuksen perusteella hieman vaikutusta siihen, mitkä tunnusluvut toimivat parhaiten konkurssin ennustamisessa. Esimerkiksi Jam-Kuljetus Oy:llä, jonka toimiala oli tieliikenteen tavarankuljetus, konkurssin ennustamisessa toimivat parhaiten vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut. Priapro Oy:llä, joka harjoitti elinkeinonaan omien kiinteistöjen kauppaa, puolestaan kannattavuuden tunnusluvut ennustivat parhaiten yrityksen konkurssin. Elinkeinonaan rakennustoimintaa harjoittaneilla

Suoko Oy:llä sekä Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:llä kaikki tunnusluvut toimivat hyvin konkurssin ennustamisessa. Ikastore Oy:llä ja Rauman Laatuosa Oy:llä, jotka harjoittivat elinkeinonaan vähittäiskauppaa, konkurssin ennustamisessa toimivat parhaiten kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut.

Ensimmäiset merkit yritysten konkurssien uhasta pystyi havaitsemaan kolmanneksi-neljänneksi viimeisellä tilikaudella ennen konkurssia. Se, kuinka aikaisin konkurssin uhan pystyi havaitsemaan riippui yrityksestä ja käytetystä tunnusluvusta. Osalla yrityksistä useimmat tunnuslukujen arvot olivat heikkoja tai välttäviä koko tarkastelujakson, ja konkurssin uhan pystyi joidenkin yritysten kohdalla havaitsemaan jo neljänneksi viimeisellä tilikaudella. Joillakin yrityksillä tunnuslukujen arvot heikkenivät kolmanneksi viimeisellä tilikaudella huomattavasti edeltävään tilikauteen verrattuna, mistä pystyi havaitsemaan ensimmäiset merkit kasvaneesta konkurssin uhasta. Kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen perusteella monen yrityksen kohdalla pystyi havaitsemaan konkurssin ennusmerkkejä jo neljänneksi viimeisellä tilikaudella. Maksuvalmiuden perusteella usean yrityksen kasvaneen konkurssiuhan pystyi havaitsemaan ensimmäistä kertaa kolmanneksi viimeisellä tilikaudella.

Saavutin opinnäytetyön tavoitteet hyvin. Sain vastaukset tutkimusongelmaan ja kaikkiin tutkimuskysymyksiin. Tutkimuksen tulokset vastasivat suurelta osin ennako-odotuksiani. Opinnäytetyö kehitti tilinpäätöslukutaitoani ja kykyäni tehdä tilinpäätösaineiston pohjalta havaintoja yrityksen taloudellisesta tilasta.

LÄHTEET

Allen, P. 2018. Ongelmayrityksen myyminen. Viitattu 11.10.2020.
<https://www.omaraha.org/ongelmayrityksen-myyminen/>

Alma Talent Oy 2020. Current ratio. Viitattu 18.10.2020. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/current-ratio>

Alma Talent Oy 2020. Liiketulos ja liiketulos-%. Viitattu 16.10.2020. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/liiketulos-ja-liiketulos-prosentti>

Alma Talent Oy 2020. Omavaraisuusaste-%. Viitattu 18.10.2020. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti>

Alma Talent Oy 2020. Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE). Viitattu 18.10.2020. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi>

Alma Talent Oy 2018. Tilinpäätös paljastaa yrityksen suorituskyvyn. 19.4.2018. Viitattu 24.9.2020. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/blogi/tilinpaatos-paljastaa-yrityksen-suorituskyvyn>

BusinessCredit 2020. Yrityksen luottotiedot ja maksuhäiriöt. 14.4.2020. Viitattu 5.10.2020.
<https://www.businesscredit.fi/blog/yrityksen-luottotiedot-ja-maksuhairiot>

Credigo 2020. Miten välttyä maksuhäiriömerkinnöiltä? Viitattu 7.10.2020.
<https://www.credigo.fi/sanakirja/maksuhairiomerkinna/>

CSC Oy. Yritystalouden vakautus – tavoitteena terve yritys. Viitattu 5.10.2020.
<https://www.csc.fi/terve-yritys/konkurssin-torjuminen>

Erkkilä, J. 2019. Vakavaraisuuden tunnusluvut osoittavat osakesijoituksen riskisyyden. Salkunrakentaja.fi. 1.2.2019. Viitattu 13.11.2020. <https://www.salkunrakentaja.fi/2019/02/vakavaraisuus-osakesijoitus-riskisyys/>

Erkkilä, J. 2017. Maksuhäiriömerkintä vaikeuttaa elämää monella tavalla. Salkunrakentaja.fi. 1.9.2017. Viitattu 3.12.2020. <https://www.salkunrakentaja.fi/2017/09/maksuhairio-vaikeuttaa-elamaa-monella-tavalla/>

Erkkilä, M. 2018. Mitä konkurssimenettelyssä tapahtuu? Visma Blog Finland 26.2.2018. Viitattu 14.10.2020. <https://www.visma.fi/blog/mita-konkurssimenettelyssa-tapahtuu/>

Finsta.fi 2020: Konkurssi liiketoiminnan lopettamisen vaihtoehtona. 19.4.2020 Viitattu 14.10.2020. <https://finsta.fi/blog/konkurssi-liiketoiminnan-lopettamisen-vaihtoehtona/>

Heikkilä, T. 2018. Yrityksen terveyskolmio. 24.12.2018. Viitattu 26.11.2020.
<https://slideplayer.fi/slide/15157254/>

Huhtinen, H. 2018. Monelle yrittäjälle konkurssi tulee yllätyksenä: "Asioiden annetaan mennä aivan liian pitkälle". 23.11.2018. Viitattu 26.11.2020.
<https://op.media/yrityselama/yrittajyys/monelle-yrittajalle-konkurssi-tulee-yllatyksena:-%22asioiden-annetaan-menna-aivan-liian-pitkalle%22-1291b93f427748d2b39263c1fb31e6f7>

Huttunen, K. 2020. Yrityksen ostaminen. Zoner. 4.3.2020. Viitattu 30.11.2020.
<https://www.zoner.fi/yrityksen-ostaminen/>

- Hyyppä, J. 2015. Tunnusluvut kertovat enemmän kuin tuhat sanaa. 15.12.2015. Viitattu 16.10.2020. <https://www.finazilla.fi/tunnusluvut-kertovat-enemman-kuin-tuhat-sanaa/>
- Hämäläinen, J. 2019. Miten parannan yrityksen kannattavuutta? 21.8.2019. Viitattu 15.10.2020. <https://countmaster.fi/miten-parannan-yrityksen-kannattavuutta/>
- Isokangas, J. & Kinkki, S. 2009. Yrityksen perustoiminnot. Helsinki: Wsoy.
- Koivikko, K. 2019. Yrityksen myynti. Y-studio 7.3.2019. Viitattu 30.11.2020. <https://y-studio.fi/yritys-muutoksessa/yrityskaupat/yrityksen-myynti/>
- Konkurssilaki. 20.2.2004/ 120. Viitattu 28.10.2020. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040120>
- Kontio Perintä 2020. Konkurssi. Viitattu 15.10.2020. <https://www.kontiooperinta.fi/konkurssi#2>
- Kontio Perintä 2020. Yrityksen maksuhäiriöt. Viitattu 10.10.2020. <https://www.kontiooperinta.fi/yrityksen-luottotiedot>
- Kontio Perintä 2020. Yrityksen maksuvaikeudet. Viitattu 10.10.2020. <https://www.kontiooperinta.fi/blog/yrityksen-maksuvaikeudet#Maksukyvyyn%20seuranta%20ehk%C3%A4isee%20maksuvaikeuksia>
- Kontio Perintä 2020. Yrityssaneeraus. Viitattu 10.10.2020. <https://www.kontiooperinta.fi/yrityssaneeraus>
- Lahdenkauppi, A. 2018. Taloudellinen analyysi kahdessa minuutissa. Tilisanomat. 18.1.2018. Viitattu 31.10.2020. <https://tilisanomat.fi/kirjanpito/taloudellinen-analyysi-kahdessa-minuutissa>
- Laki yrityksen saneerauksesta. 25.1.1993/47. Viitattu 28.10.2020. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19930047#L5P29>
- Lehtonen, P. Konkurssi. Oikeudellinen artikkeli. Laki Lehtonen 27.8.2020. Viitattu 26.11.2020. <https://lakilehtonen.fi/konkurssi/>
- Meritaktiva 2019. Tilinpäätös auttaa yrityksen taloudellisen tilanteen arvioinnissa. 26.8.2019. Viitattu 24.9.2020. <https://meritaktiva.fi/tilinpaatosanalyysi/>
- Minilex.fi. 2020. Konkurssin alkaminen. Viitattu 14.10.2020. <https://www.minilex.fi/a/konkurssin-alkaminen>
- Nurmi, K. 2020. Maksuhäiriöistä merkintä jo lähes 400 000:lla – vuodessa tuli tuhansia lisää ja koronan odotetaan vielä kasvattavan määrää. Helsingin Uutiset 2.7.2020. Viitattu 7.10.2020. <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/2332345>
- Rahoittaja.fi 2017. Miten yrityksen maksuvalmiutta voi parantaa? 9.5.2017. Viitattu 21.9.2020. <https://rahoittaja.fi/miten-yrityksen-maksuvalmiutta-voi-parantaa/>
- Rikoslaki. 19.12.1889/39. Viitattu 28.10.2020. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001>
- Salmi, I. 2015. Mitä tilinpäätös kertoo? Keuruu: Edita.
- Suomen Asiakastieto Oy. Tunnusluvut. Viitattu 15.10.2020. <https://www.asiakastieto.fi/voitto/ohje/tunnusluvut.htm>

Suomi.fi 2020. Maksuvaikeudet ja rahoituskriisi. 9.3.2020. Viitattu 26.9.2020.
<https://www.suomi.fi/yritykselle/muutokset-ja-kriisitilanteet/taloudelliset-vaikeudet/opas/yrityksen-maksuvaikeudet/maksuvaikeudet-ja-rahoituskriisi>

Suomi.fi 2019. Nopeutettu saneerausmenettely. 9.8.2019. Viitattu 14.10.2020.
<https://www.suomi.fi/yritykselle/muutokset-ja-kriisitilanteet/taloudelliset-vaikeudet/opas/velkojen-jarjestely/nopeutettu-saneerausmenettely>

Suomi.fi 2020. Yrityksen maksuhäiriömerkinnät. 5.3.2020. Viitattu 4.10.2020.
<https://www.suomi.fi/yritykselle/muutokset-ja-kriisitilanteet/taloudelliset-vaikeudet/opas/yrityksen-maksuvaikeudet/yrityksen-maksuhairiomerkinnaat>

Suomi.fi 2019. Yrityssaneeraus. 8.8.2019. Viitattu 14.10.2020.
<https://www.suomi.fi/yritykselle/muutokset-ja-kriisitilanteet/taloudelliset-vaikeudet/opas/velkojen-jarjestely/saneerausmenettelyn-vaiheet>

Taloustutka.fi. Tunnusluvut. Kannattavuus. Viitattu 15.10.2020. <https://product.taloustutka.fi/tunnusluvut-kannattavuus/>

Taloustutka.fi. Tunnusluvut. Maksuvalmius. Viitattu 18.10.2020. <https://product.taloustutka.fi/tunnusluvut-maksuvalmius/>

Taloustutka.fi. Tunnusluvut. Tilinpäätösanalyysi tutuksi. Viitattu 15.10.2020.
<https://product.taloustutka.fi/tunnusluvut-etusivu/>

Talsta, M. 2020. Konkurssi – konkurssin tarkoitus, konkurssipesä ja konkurssin raukeaminen. 30.4.2020. Viitattu 14.10.2020. <https://asianajoaskel.fi/blogi/konkurssi/>

Tauriainen, A. 2019: Luottotietojen palautuminen ulosoton jälkeen. 26.11.2019. Viitattu 5.10.2020. <https://www.vertaansin.fi/blog/luottotietojen-palautuminen-ulosoton-jalkeen>

Tilastokeskus.2017. Konkurssien määrä väheni 6,5 prosenttia vuonna 2016. 25.1.2017. Viitattu 17.11.2020. http://www.stat.fi/til/konk/2016/12/konk_2016_12_2017-01-25_tie_001_fi.html

Tilastokeskus. 2018. Konkurssien määrä väheni vuonna 2017 edellisestä vuodesta 10,3 prosenttia. 24.1.2018. Viitattu 17.11.2020. http://www.stat.fi/til/konk/2017/12/konk_2017_12_2018-01-24_tie_001_fi.html

Tilastokeskus.2020. Konkurssien määrä kasvoi vuonna 2019 edellisestä vuodesta 2,5 %. 22.1.2020. Viitattu 17.11.2020. http://www.stat.fi/til/konk/2019/12/konk_2019_12_2020-01-22_tie_001_fi.html

Tilastokeskus. Käsitteet. Pienet ja keskisuuret yritykset . Viitattu 2.11.2020.
https://www.stat.fi/meta/kas/pienet_ja_keski.html

Tilisanomat 2004. Rahoituskriisille tarvitaan hälytysjärjestelmä. 10.8.2004. Viitattu 3.9.2020.
<https://tilisanomat.fi/yleiset/rahoituskriisille-tarvitaan-halytysjarjestelma>

Tiltoimisto Eliko Oy 2018. Lyhyt oppimäärä:Yrityksen maksuvalmius. 23.4.2018. Viitattu 21.9.2020. <https://eliko.fi/2018/04/lyhyt-oppimaara-yrityksen-maksuvalmius/>

Tiltoimisto Eliko Oy 2018. Lyhyt oppimäärä: Yrityksen omavaraisuusaste. 24.7.2018. Viitattu 1.11.2020. <https://eliko.fi/2018/07/lyhyt-oppimaara-yrityksen-omavaraisuusaste/>

Yritysfakta Oy 2020. Yrityssaneeraus. Viitattu 14.10.2020.
<https://www.yritysfakta.fi/palvelut/yrityssaneeraus/>

Yrityspörssi.fi. Yrityskaupat – kaikki, mitä sinun tulee tietää. Viitattu 11.10.2020.
<https://www.yritysporssi.fi/blogi/yrityskaupat-kaikki-mita-sinun-tulee-tietaa-677>

Yrityspörssi.fi. Yrityssaneeraus – kaikki, mitä sinun tulee tietää. Viitattu 10.10.2020.
<https://www.yritysporssi.fi/blogi/yrityssaneeraus-kaikki-mita-sinun-tulee-tietaa-695>

Äijälä, P. 2017. Yrityksen tunnusluvut ja taloudellinen terveystriangelio yrittäjän apuna. eTasku.
3.1.2017. Viitattu 16.10.2020. <https://www.etasku.fi/blogi/yrityksen-tunnusluvut/>

LIITTEET

LIITE 1. Ikastore Oy:n tuloslaskelmat.

IKASTORE OY

LYHYT TULOSLASKELMA	X1	X2	X3	X4
LIKEVAIHTO	396 878,0	410 005,90	255 352,88	194 796,15
Materiaalit ja palvelut	-293 069,01	-288 823,79	-135 974,73	-217 700,08
Henkilöstökulut	-50 568,09	-60 114,98	-67 029,12	-55 791,32
Poistot ja arvonalenemiset	-3915,0	-2940,0	-2201,0	-1651,01
Liiketoiminnan muut kulut	-75 597,06	-70 992,51	-45 217,84	-31 298,46
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-26 271,16	-12 865,38	4930,19	-111 644,72
Rahoitustuotot	81,43	309,64	674,85	150,19
Rahoituskulut	-13 999,48	-7644,54	-13 111,03	-7681,65
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-40 189,21	-20 200,28	-7524,60	-119 176,18
Tilinpäätössiirrot ja verot	-296,11	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN VOITTO/ TAPPIO	-40 485,32	-20 200,28	-7524,60	-119 176,18

LIITE 2. Ikastore Oy:n taseet.

IKASTORE OY

LYHYT TASE

X1

X2

X3

X4

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT **13 270,01** **10 330,01** **8129,01** **6478,00**

Aineelliset hyödykkeet 11 746,01 8806,01 6605,01 4954,00

Sijoitukset 1524,0 1524,0 1524,0 1524,0

VAIHTUVAT VASTAAVAT **131 957,37** **122 294,99** **137 238,98** **60 490,46**

Vaihto-omaisuus 109 940,32 107 274,05 124 878,90 43 674,59

Lyhytaikaiset saamiset **18 474,58** **11 478,47** **8817,61** **13 273,40**

Myyntisaamiset 18 474,58 10 190,12 8817,61 9746,30

Siirtosaamiset 0,0 1288,35 0,0 3527,10

Rahoitusarvopaperit 3042,47 3042,47 3042,47 3042,47

Rahat ja pankkisaamiset 500,0 500,0 500,0 500,0**145 227,38** **132 625,0** **145 367,99** **66 968,46**

VASTATTAVAA

Oma pääoma **-393 339,60** **-413 539,88** **-421 064,48** **-540 240,66**

Osakepääoma 2500,0 2500,0 2500,0 2500,0

Edellisten tilikausien voitto/ -355 354,28 -395 839,60 -416 039,88 -423 564,48

tappio

Tilikauden voitto/tappio -40 485,32 -20 200,28 -7524,60 -119 176,18

Vieras Pääoma**Pitkäaikainen** **428 690,03** **416 448,49** **431 415,85** **489 937,29**

Lainat rahoituslaitoksilta 99 997,96 99 780,30 97 502,96 99 968,11

Muut pitkäaikaiset velat 328 692,07 316 668,19 333 912,89 389 969,18

Lyhytaikainen **109 876,95** **129 716,39** **135 016,62** **117 271,83**

Lainat rahoituslaitoksilta 0,0 0,0 0,0 0,0

Saadut ennakot 0,0 50,0 50,0 50,0

Ostovelat 103 342,58 112 174,75 108 271,04 103 552,70

Muut velat 3885,60 4525,95 1902,07 5866,99

Siirtovelat 2648,77 12 965,69 24 793,51 7802,14**145 227,38** **132 625,0** **145 367,99** **66 968,46**

LIITE 3. Rauman Laatuosa Oy:n tuloslaskelmat

RAUMAN LAATUOSA OY

LYHYT TULOSLASKELMA	X1	X2	X3	X4
LIIVEVAIHTO	1209,68	0,0	5039,19	15 687,90
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	0,0	0,0	5761,46
Materiaalit ja palvelut	-1220,34	0,0	-4181,30	-13 916,03
Henkilöstökulut	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalenemiset	-1417,68	-2190,18	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut kulut	-3532,50	-3939,63	-3007,82	-2126,66
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	- 4960,84	- 6129,81	- 2149,93	5406,67
Rahoitustuotot	0,20	0,08	0,04	0,90
Rahoituskulut	-1,13	-0,04	-0,04	-28,62
VOITTO/TAPPIO ENNEN				
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-4961,77	-6129,77	-2149,93	5378,95
Tilinpäätössiirrot ja verot	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-4961,77	-6129,77	-2149,93	5378,95

LIITE 4. Rauman Laatuosa Oy:n taseet.

RAUMAN LAATUOSA OY

LYHYT TASE	X1	X2	X3	X4
VASTAAVAA				
<u>PYSYVÄT VASTAAVAT</u>	<u>4253,05</u>	<u>6570,56</u>	<u>6570,56</u>	<u>0,00</u>
Aineelliset hyödykkeet	4253,05	6570,56	6570,56	0,00
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>	<u>1275,85</u>	<u>1483,98</u>	<u>1888,48</u>	<u>9516,34</u>
Lyhytaikaiset saamiset	69,86	245,77	54,59	9285,42
Muut saamiset	69,86	63,47	54,59	9285,42
Siirtosaamiset	0,0	182,30	0,0	0,0
Rahoitusarvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	1205,99	1238,21	1833,89	230,92
	5528,90	8054,54	8459,04	9516,34

VASTATTAVAA

<u>Oma pääoma</u>	<u>-3086,77</u>	<u>-10 245,46</u>	<u>-12 395,39</u>	<u>-8319,46</u>
Osakepääoma	1875,0	2500,0	2500,0	2500,0
Edellisten tilikausien voitto/ tappio	0,0	-6615,69	-12 745,46	-16 198,41
Tilikauden voitto/tappio	-4961,77	-6129,77	-2149,93	5378,95
<u>Vieras Pääoma</u>				
<u>Pitkäaikainen</u>	<u>8550,0</u>	<u>18 300,0</u>	<u>20 700,0</u>	<u>17 835,80</u>
Lainat rahoituslaitoksilta	4065,00	11 550,00	11 550,00	14 950,0
Muut pitkäaikaiset velat	4485,00	6750,00	9150,00	2885,80
<u>Lyhytaikainen</u>	<u>65,66</u>	<u>0,0</u>	<u>154,43</u>	<u>0,0</u>
Lainat rahoituslaitoksilta	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut ennakot	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat	65,66	0,0	0,0	0,0
Muut velat	0,0	0,0	154,43	0,0
Siirtovelat	0,0	0,0	0,0	0,0
	5528,90	8054,54	8459,04	9516,34

LIITE 5. Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:n tuloslaskelmat

KARJALAN LOUHINTA JA LUJITUSTYÖ OY

LYHYT TULOSLASKELMA 1000 €	X1	X2	X3	X4
LIIKEVAIHTO	4143,7	1258,4	857,5	411,5
Liiketoiminnan muut tuotot	151,9	1,2	2,2	309,1
Materiaalit ja palvelut	-1965,6	-225,3	-339,5	-61,3
Henkilöstökulut	-1589,8	-516,6	-349,7	-128,9
Liiketoiminnan muut kulut	-2356,9	-568,3	-384,2	-221,8
Valmistevarastojen muutos	-320,3	-453,5	13,3	-13,3
Varastojen muutos	-103,2	-14,8	-44,5	-120,5
Poistot ja arvonalenemiset	-463,5	-511,8	-357,2	-226,1
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-2503,7	-1030,7	-602,1	-51,3
Rahoitustuotot	1,4	0,0	4,9	0,0
Rahoituskulut	-132,0	-46,2	-60,2	-106,8
VOITTO/TAPPIO				
ENNEN SATUNNAISERIÄ	-2634,3	-1076,9	-662,3	-158,1
Satunnaiset tuotot	0,0	947,1	410,3	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	-534,7	-50,0	0,0
VOITTO/TAPPIO ENNEN				
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA	-2634,3	-664,5	-302,0	-158,1
VEROJA				
Tilinpäätössiirrot ja verot	-43,1	137,2	98,6	207,0
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-2677,4	-527,3	-203,4	48,9

LIITE 6. Karjalan Louhinta ja Lujitustyö Oy:n taseet.

KARJALAN LOUHINTA JA LUJITUSTYÖ OY

LYHYT TASE 1000 €	X1	X2	X3	X4
VASTAAVAA				
<u>PYSYVÄT VASTAAVAT</u>	<u>2462,0</u>	<u>1951,3</u>	<u>1485,0</u>	<u>1022,4</u>
Aineettomat hyödykkeet	9,8	9,8	9,8	9,8
Aineelliset hyödykkeet	2432,6	1921,9	1455,6	999,5
Sijoitukset	19,7	19,6	19,6	13,1
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>	<u>1127,5</u>	<u>539,4</u>	<u>222,5</u>	<u>143,5</u>
Vaihto-omaisuus	700,2	231,9	200,6	66,8
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>	<u>412,7</u>	<u>285,9</u>	<u>17,7</u>	<u>72,7</u>
Myyntisaamiset	349,3	261,5	0,2	56,9
Siirtosaamiset	21,0	7,2	17,5	7,0
Lainasaamiset	0,7	0,7	0,0	8,0
Muut saamiset	41,7	16,5	0,0	0,8
Rahoitusarvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	14,6	21,6	4,2	4,0
	3589,6	2490,7	1707,5	1165,9
VASTATTAVAA				
<u>Oma pääoma</u>	<u>-1624,1</u>	<u>-2151,4</u>	<u>-2354,8</u>	<u>-2305,9</u>
Osakepääoma	10,1	10,1	10,1	10,1
Muut rahastot	254,8	254,8	254,8	254,8
Edellisten tilikausien voitto tappio	788,5	-1889,0	-2416,3	-2619,7
Tilikauden voitto/tappio	-2677,5	-527,3	-203,4	48,9
<u>Tilinpäätössiirtojen kertymä</u>	<u>529,9</u>	<u>397,5</u>	<u>298,1</u>	<u>91,1</u>
<u>Vieras Pääoma</u>				
<u>Pitkäaikainen</u>	<u>1745,3</u>	<u>2049,0</u>	<u>2461,5</u>	<u>2173,4</u>
Lainat rahoituslaitoksilta	1351,4	1242,5	1815,4	1550,9
Muut pitkäaikaiset velat	393,9	806,5	646,1	622,5
<u>Lyhytaikainen</u>	<u>2938,5</u>	<u>2195,6</u>	<u>1302,7</u>	<u>1207,3</u>
Lainat rahoituslaitoksilta	305,9	694,8	125,9	55,0
Ostovelat	1995,1	1026,5	835,8	748,5
Muut velat	335,4	261,0	173,0	217,2
Siirtovelat	302,1	213,3	168,0	186,6
	3589,6	2490,7	1707,5	1165,9

LIITE 7. Suoko Oy:n tuloslaskelmat.

SUOKO OY

LYHYT TULOSLASKELMA 1000 €	X1	X2	X3	X4
LIIVEVAIHTO	2440,3	1575,7	5897,1	2061,8
Liiketoiminnan muut tuotot	28,8	0,0	0,0	51,15
Materiaalit ja palvelut	-252,0	-863,7	-4278,0	-1486,1
Henkilöstökulut	-671,9	-545,5	-946,6	-972,6
Poistot ja arvonalenemiset	-263,4	-204,2	-154,2	0,0
Liiketoiminnan muut kulut	-1118,2	-262,8	-545,3	-468,6
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	163,6	-300,5	-27,0	-814,5
Rahoitustuotot	0,4	0,7	0,1	0,0
Rahoituskulut	-40,4	-41,4	-11,6	-17,3
VOITTO/TAPPIO ENNEN				
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	123,6	-341,2	-38,5	-831,7
Tilinpäätössiirrot ja verot	16,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	139,6	-341,2	-38,5	-831,7

LIITE 8. Suoko Oy:n taseet.

SUOKO OY**LYHYT TASE 1000 €****X1 X2 X3 X4****VASTAAVAA****PYSYVÄT VASTAAVAT****790,4 612,6 462,5 0,0**

Aineelliset hyödykkeet 790,4 612,6 462,5 0,0

VAIHTUVAT VASTAAVAT**465,5 98,9 989,0 759,6**Pitkäaikaiset saamiset 0,0 0,0 1,6 2,4

Muut pitkäaikaiset saamiset 0,0 0,0 1,6 2,4

Lyhytaikaiset saamiset 455,5 67,8 986,0 738,7

Myyntisaamiset 232,9 22,3 498,7 184,5

Siirtosaamiset 172,6 5,7 16,0 16,1

Muut saamiset 50,0 39,8 471,3 538,1

Rahat ja pankkisaamiset 10,0 31,1 1,4 17,1

1255,9 711,5 1451,5 758,2**VASTATTAVAA**Oma pääoma -293,9 -626,1 -664,6 -1828,6

Osakepääoma 16,8 16,8 16,8 25,2

Edellisten tilikausien voitto/
tappio -450,3 -301,7 -642,9 -1022,1

Tilikauden voitto/tappio 139,6 -341,2 -38,5 -831,7

Vieras PääomaPitkäaikainen 1222,0 953,2 744,6 1006,4

Pitkäaikaiset pääomalainat 159,0 159,0 159,0 238,5

Lainat rahoituslaitoksilta 0,0 180,9 100,8 40,7

Ostovelat 798,6 387,2 331,9 497,9

Muut velat 264,4 226,1 152,9 229,4

Lyhytaikainen 327,8 384,4 1371,5 1580,4

Lainat rahoituslaitoksilta 0,0 87,3 87,3 131,0

Ostovelat 261,9 174,1 993,4 789,5

Siirtovelat 52,2 55,7 154,6 374,3

Muut velat 13,7 67,3 136,2 285,6

1255,9 711,5 1451,5 758,2

LIITE 9. Jam-Kuljetus Oy:n tuloslaskelmat.

JAM-KULJETUS OY

LYHYT TULOSLASKELMA	X1	X2	X3	X4
LIIKEVAIHTO	177 824,35	183 542,20	171 355,98	129 409,26
Liiketoiminnan muut tuotot	25 720,21	5120,23	0,0	0,0
Materiaalit ja palvelut	-23 368,85	0,0	0,0	0,0
Henkilöstökulut	-57 893,23	-73 119,71	-69 325,29	-48 641,01
Poistot ja arvonalenemiset	-275,0	-206,0	-154,0	-116,0
Liiketoiminnan muut kulut	-101 946,29	-85 487,38	-86 221,59	-59 917,85
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	20 061,19	29 849,34	15 655,10	20 734,40
Rahoitustuotot	7,65	0,14	11,04	0,18
Rahoituskulut	-470,74	-769,53	-1983,29	-3027,76
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	19 598,10	29 079,95	13 682,85	17 706,82
Satunnaiset kulut	-19 100,0	-27 600,0	-12 800,0	-16 700,0
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	498,10	1479,95	882,85	1006,82
Tilinpäätössiirrot ja verot	-488,92	-1479,83	-865,18	-924,83
TILIKAUDEN VOITTO/ TAPPIO	9,18	0,12	17,67	81,99

LIITE 10. Jam-Kuljetus Oy:n taseet

JAM-KULJETUS OY

LYHYT TASE	X1	X2	X3	X4
<u>PYSYVÄT VASTAAVAT</u>	<u>825,0</u>	<u>619,0</u>	<u>465,0</u>	<u>349,0</u>
Aineelliset hyödykkeet	825,0	619,0	465,0	349,0
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>				
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>	<u>0,0</u>	<u>45 000,0</u>	<u>45 000,0</u>	<u>45 000,0</u>
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,0	45 000,0	45 000,0	45 000,0
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>	<u>96 119,45</u>	<u>34 611,36</u>	<u>37 170,10</u>	<u>24 068,01</u>
Myyntisaamiset	18 174,66	18 278,37	16 701,66	6304,67
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	35 148,34	14 858,34	19 108,34	17 763,34
Lainasaamiset	17 618,34	0,0	0,0	0,0
Siirtosaamiset	501,0	114,55	0,0	0,0
Muut saamiset	24 677,11	1360,10	1360,10	0,0
Rahat ja pankkisaaamiset	8333,57	10 541,98	5087,83	5374,76
	105 278,02	90 772,34	87 722,93	74 791,77
VASTATTAVAA				
<u>Oma pääoma</u>	<u>9709,21</u>	<u>9709,33</u>	<u>9727,0</u>	<u>9808,99</u>
Osakepääoma	8409,40	8409,40	8409,40	8409,40
Edellisten tilikausien voitto/ tappio	1290,63	1299,81	1317,60	1317,60
Tilikauden voitto/tappio	9,18	0,12	0,0	81,99
<u>Vieras Pääoma</u>				
<u>Lyhytaikainen</u>	<u>95 568,81</u>	<u>81 063,01</u>	<u>77 995,93</u>	<u>64 982,78</u>
Ostovelat	66 662,36	35 929,58	26 120,34	11 444,74
Muut velat	27 619,45	39 961,02	43 871,79	48 353,24
Siirtovelat	1287,0	5172,41	8003,80	5184,80
	105 278,02	90 772,34	87 722,93	74 791,77

LIITE 11. Priapro Oy:n tuloslaskelmat

PRIAPRO OY

LYHYT TULOSLASKELMA	X1	X2	X3	X4
LIIVEVAIHTO	31 195,60	71 337,27	24 548,16	0,0
Materiaalit ja palvelut	0,0	0,0	0,0	0,0
Henkilöstökulut	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalenemiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut kulut	-38 542,42	-70 597,44	-46 722,20	-6220,53
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	-7346,82	739,83	-22 174,04	-6220,53
Rahoitustuotot	38,53	0,02	1,40	0,03
Rahoituskulut	-868,18	-12 978,51	-2908,05	-0,19
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-8176,47	-12 238,66	-25 080,69	-6220,69
Tilinpäätössiirrot ja verot	0,0	-4384,13	-1757,03	0,0
TILIKAUDEN VOITTO/ TAPPIO	-8176,47	-16 622,79	-26 837,72	-6220,69

LIITE 12. Priapro Oy:n taseet.

PRIAPRO OY

LYHYT TASE	X1	X2	X3	X4
VASTAAVAA				
<u>PYSYVÄT VASTAAVAT</u>	<u>294 640,0</u>	<u>294 640,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Sijoitukset	294 640,0	294 640,0	0,0	0,0
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>				
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>	<u>19774,10</u>	<u>0,0</u>	<u>3121,76</u>	<u>3121,76</u>
Myyntisaamiset	9483,83	0,0	0,0	0,0
Siirtosaamiset	2948,44	0,0	0,0	0,0
Lainasaamiset	3590,0	0,0	0,0	0,0
Muut saamiset	3751,83	0,0	3121,76	3121,76
Rahat ja pankkisaamiset	-10,30	22 327,66	117 010,07	111 017,26
	314 403,80	316 967,66	120 131,83	114 139,02
VASTATTAVAA				
<u>Oma pääoma</u>	<u>-31 434,04</u>	<u>146 967,66</u>	<u>120 129,94</u>	<u>113 909,25</u>
Osakepääoma	8000,0	8000,0	8000,0	8000,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,0	195 024,49	195 024,49	195 024,49
Edellisten tilikausien voitto/ tappio	-31 257,57	-39 434,04	-56 056,83	-82 894,55
Tilikauden voitto/tappio	-8176,47	-16 622,79	-26 837,72	-6220,69
<u>Vieras Pääoma</u>				
<u>Pitkäaikainen</u>	<u>135 341,87</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Lainat rahoituslaitoksilta	135 341,87	0,0	0,0	0,0
<u>Lyhytaikainen</u>	<u>210 495,97</u>	<u>170 000,0</u>	<u>1,89</u>	<u>229,77</u>
Lainat rahoituslaitoksilta	0,0	170 000,0	0,0	0,0
Ostovelat	700,35	0,0	0,0	0,0
Muut velat	185 979,52	0,0	1,89	229,77
Siirtovelat	23 816,10	0,0	0,0	0,0
	314 403,80	316 967,66	120 131,83	114 139,02